

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
 Egy évre 24 korona.
 Egy hónapra 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre 28 korona.
 Egy hónapra 2 k. 40 f.
HIRDETÉSEK:
 7-hasábos poszt sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyílttér poszt sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 352.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szerda, július 31.

Mai számunk főbb közleményei:

- Mi lesz az ősszel?
- Japán gyásza a mikádóért.
- Megverte őreit Cuvaj merénylője.
- „Halló! Itt József főherceg!”
- Ki lótte agyon a lovasrendőrt?
- A Kulturpalota költségvetése.
- A termés Aradmegyében.
- Utazás egy 480.000 koronás váltó körül.
- A vidám sip és a román zászló.
- Zweienstamm Meixner Ottó.
- Véres bosszu egy pofonért.
- Akit kétszer temettek el.
- Tarkaságok.

Drága titkok.

Arad, július 30.

Azokat a hibákat, amelyeket a Kulturpalota körül elhibáztak, most még egygyel szaporították. Titkolóznak és miután a titkolózás annak érdeke, akinek kellemetlenségtől kell tartania, nyilvánvaló, hogy a zárt ajtók mögött való tárgyalás itt is olyan dolgokat burkol, amelyek, ha mindjárt a közönség közé jutnának, erős visszatetszést váltanának ki. Kell tehát az ügynek olyan formáit, enyhítő körülményeit, szépítő szerét keresni, amelyek talán a rossz hatást csökkentenék.

Arra a tekintélyes összegre kell fedezetet összekaparni, amely a Kulturpalota fentartásával évente terheli a várost. A főszámvevő hozzávetőleges számítása szerint ez az évi összeg negyvenezer koronát tesz ki; de lehet, hogy több lesz. Annyival nagyobb meglepetés ez, mert a Kulturpalota ügye is annak idején úgy indult, hogy nem

kerül a városnak semmibe; felét adja a kultuszminiszter, a másik fele kikerül különböző jövedelmek tőkésítéséből, szóval tisztára ajándék, amellet, hogy kultura. Az ajándék, ime, majdnem egy millió korona tőkének megfelelő kamatterhet jelent.

Dehát, — ha már negyvenezer koronába is kerülne évente, nem szabad nekünk a Kulturpalotára ennyit áldozni? Hogyne. Többet is. De ezt a többet mi eddig is áldoztuk. A kultura legerősebb hivatása, az iskoláztatás, évente háromszázezer koronánál többet kerül a városnak. Amikor a népnevelés ilyen nagy összegbe kerül, akkor a kulturára eddig odaadtuk, ami tőlünk telt.

Azonban mindazt a kulturális hivatást, amely a közművelődési palotában fog székelni, csorbítottanul lehetett volna elvégezni, — kisebb anyagi teherrel. Mi elejétől fogva azt vallottuk, hogy Aradon szükség van a Kulturpalotára. A városnak immár megállapított szükséglete, hogy nyilvános könyvtára legyen, hogy a kulturális előadásoknak, népművelő tanfolyamoknak, tudományos gyűjtemények megfelelő épületben legyenek. — nem is szólva arról, hogy becsületbeli kötelességünké vált a szabadságharc erekléymuzeumunknak céljához és tartalmához illő elhelyezése. De azt tartjuk, hogy ennek kevesebb fényűzéssel és költségekkel is eleget lehetett volna tenni. Azért, hogy az államtól valamihez háromszázezer koronát kaptunk, magunknak még nem kellett volna kétszer annyit hozzátenni.

És még hátra van a legnehezebb kérdés. A hatvanezer korona kiadás már itt

van az építkezés, a berendezés révén. Azután jön a nehezebb kérdés — és a mai titkos tárgyalások bizonyosan e körül is táncoltak — a Kulturpalota adminisztrációjával járó személyi és dologi kiadások. Hozzáértő emberek ezt is tekintélyes összegre teszik. Vajon ezt is egészen a városnak kell-e viselnie, vagy pedig segítségül kapja-e az államot? És ha nem kapja, miből fedezi azt a huszezer koronát, amely a már meglevő hatvanezer korona évi tulkiadásra rá rakódik?

A kulturszükséglet, ha már erről van szó, relativ fogalom, amelynek kielégítésében alkalmazkodni kell az anyagi helyzethez. Hiába tudom, hogy az általános műveltséghez hozzátartozik az, hogy az ember Wagner-t ismerje; ha nincs pénzem arra, hogy Wagner-operákat látogassak, le kell mondanom erről. — A kulturember igényei közé tartozik az, hogy eredeti festményeket szerezzen; a száz forintos havi fizetésű, családos hivatalnok azonban ezt már a fényűzések sorába kell, hogy iktassa. Nos, Arad városa a Kulturpalota méreteivel és fentartásával túllépte a maga anyagi erejét: ezt az őszinteséget ki kell mondanunk, még ha barbároknak vádolnak is miatta.

Most azonban már itt van az „ajándék”, a melynek terheit vállalni kell. Ugy jártunk vele, mint Jókai egyik novella hőse, aki egy fejedelmi szőnyeget kapott ajándékba. A szőnyeghez persze illő butorokat kellett szerezni, az elegáns butoroknak díszes szobát, amely csak hatalmas palotában volt elképzelhető, a palotához száz-

„A hideg Eros.”

Irta: Rudnyánszky Endre.

Másnap nagy izgatottság szakadt a hajóra. Szokatlan eset történt, amely ugyancsak igénybe vette Sedrillo kapitány energiáját. Az egyik utasnak sajtáságos dühroama támadt és ebben az állapotban igazán örült dulakodást kezdett a lorddal. Ambouléme Viktor volt a dühöngő utas. Mindjárt, amikor a hajóra kerültem, észrevettem, hogy lappangó ellenszenvvel kíséri a lordnak minden mozdulatát. Nem csalódtam megfigyelésemben. A francia csakugyan gyűlölte a lordot, még pedig minden személyes ok nélkül, csupán csak mániából. Ennek az oktalán és esztelen gyűlölködésnek kitörésével ebéd után egyszerűen rávetette magát a lordra. A két utas épen fölkel az asztaltól és a fedélzeti kijáró felé tartott. A lord ment elől nyugodt, mosolytalan és mozdulatlan arccal. Ambouléme minden bevezetés, minden szó nélkül nekiugrott, mint a hörcsög. A lordot nem hagyta el a flegma, néhány szabályos boxcsapást mért támadójára, de már akkor Sedrillo kapitány is ott volt és acélos öleléssel tépte le a ficánkoló franciát. A többiek kisérttek az ajtón, amelynek félfájánál hidegen állt és várakozott a lord. Kínos hangulat volt. Azt hiszem mindenki rettenetesen kényelmetlenül érezte magát.

A francia pedig tajtékozva ordított a lord felé:

— Meg tudnád őlni, meg akarlak fojtani! Megérdemled, megérdemled, te, te, te, aki nem tudod becsülni a nőt, te...

Hörgött, fuldoklott a dühtől. A kapitány kérő és egyben parancsoló pillantást vetett a lordra. Devonshire még egyszer megvetően végigmérte az izgalomtól és rohama hevességétől remegő franciát, azután eltűnt a fedélzeten. Abban a percben megnyugodott Ambouléme. A kapitány a kerevetre fektette reszkető és tehetetlen kis testét és hozám fordult:

— Kérem, maradjon egy pillanatig velem. Ne haragudjon, de a lord után kell mennem. Monsieur Ambouléme most már jól fog viselkedni, különben is ön ellen nincs kifogása.

A kapitány pillanatából jó negyedóra lett s azalatt Victor Ambouléme egészen összeszedte magát. Fölkelt és kissé bárgyuan meresztette rám zavaros szemeit.

— Bocsásson meg monsieur — szolt lágyan — bocsásson meg a kellemetlenségért. Ritkán szokott előfordulni, nagyon ritkán és igazán nem tehetek róla. Tudom, hogy utálatos és veszedelmes vagyok ilyenkor és végre is önök közül senki sincs itt azért, hogy utálatos és veszedelmes emberek bogarait türje. De ezen már nem lehet változtatni. Sedrillo kapitány igazán nagyon jó hozám. Megtűr itt ostobaságom dacára is. Tudja monsieur, én vagyok, a zöld hajó legrégebbi utasa és ezért megbocsátják nekem, ha néha — de igazán ritkán — elfeledkezem magamról.

— Igen — feleltem, inkább csak azért, hogy valamit mondjak — az ellenszenvet nehéz elpa lástolni. És ha az ember szangvinikus természetű...

— Nem szeretném, ha félreértene monsieur — szolt Ambouléme komolyan. — Cselekedetemben

nem vezet semmiféle ellenszenv. Az az ur nem ellenszenves. Nagyon derék, korekt gentleman. Hanem a lelke utálatos. A lelkét meg tudnám őlni. Gyűlölöm és utálok azokat az embereket, akik úgy tudnak, vagy úgy tudtak őlni és csókolni, mint ahogyan én, ön és mások esznek, isznak: nyugodtan, minden nap mást.

Már attól tartottam, hogy a rohama kiujul, annyira magából kikelt arccal beszélt. De ismét lecsillapult.

— Mindig így gondolkozom — folytatta — de ez nem okoz galibát. Csak egyes napok vannak, amikor tulságosan élénken emlékezem. Amikor vakon és vadul dühöngök mindenki ellen, aki nem egyetlen nőnek és egyetlen szerelemnek a rabja, áldozata és betege. Ma is eszembe jutott Marie...

Elhallgatott és csüggedten lógatta mellére keskeny állát. Aztán élénken rámnézett és vizenyős, italtól összemarcangolt szemével belémfurdolt. Ugy látszik, megnyertem a bizalmát, mert fölkel és a karomba fogódzott.

— Kísérjen a kabinomba — mondotta. — Szeretek ilyenkor társaságban lenni és ha önnek nem alkalmatlankodom...

Udvariasan feleltem és elkísértem a franciát. Sedrillo kapitány látta, amint karöltve lépkedünk és helyeslőleg bólintott.

Ambouléme kis rezidenciája csupa franciás báj volt. Kecses, nőies apróságok borították a kabin falát, fényképek, festmények, rajzok függtek és heverték mindenfelé. Nem kellett tulságosan nézegetnem: mindjárt tudtam, akár előre kitalál-

holdas parkot, uri fogatokat, ezüstös lószerszámot, angol telivéreket, szóval, a szőnyegre ráköltötte a vagyonát. Mi is egyszer fogtunk valamihez államsegélyt, — és úgy látszik — alaposan ráfizetünk. De ha már ez így van, és ha a túlköltségek, a fényezés, „a nem kerül semmibe“ politika eredménye a polgárság bőrre megy, — akkor ne titkolózzanak, ne leplezgensenek körülötte. Hadd lássuk, — milyen drágán boszulja meg halálát a városban az a negyven fiatal fa, a melyet a Kulturpalota kedvéért kivágtak?

Mi lesz az ősszel?

— Az ellenzék békefeltételei. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, július 30.

Lukács László Budapestre érkezésével fokozott erővel indultak meg a politikai kombinációk. Az ellenzék azt hirdeti, hogy tudni sem akar semmiféle megegyezésről, melyet a munkapárt vezérével kötne, a munkapárt pedig folyton hangoztatja a szükséges kiegyenlítés lehetőségét.

Ebbe a zűrzavarba akar bevilágítani egy ellenzéki információ, amely „konstatálja“, hogy a Tisza-tábor valóságos terrorizmussal iparkodik hallgatásra bírni azokat, akiknek a munkapárton belül is van némi, csekély alkotmányos lelkiismeretük. Lukács Lászlónak nincs más célja, mint a hatalom megtartása, bármi áron is. Taktikájának legkényesebb része a választójoggal való machináció. Lukács *szavazati joggal akarja felruházni a diplomás urinöket*. Viszont a falusi érdek ellenére a városi közönség liberális elemeit akarja favorizálni. E nép helyett egyes agitátoroknak akar jogokat adni Lukács. Tisza és Lukács Bécsben kölcsönösen egymás fejét kínálják az ellenzék lecsillapítására. Viszont legfelsőbb helyen már keresik azt az alkalmas egyént, aki rendet teremthetne. Valószínű, hogy a parlamenten kívül álló személyiségre kell a homo regius szerepét bízni, mert sem Tiszával, sem Lukácsal nem tárgyalnak az ellenzék vezérei.

Az ellenzék békefeltételeinek minimuma a következő:

1. A kormány lemondása.
2. Tisza István és Beöthy Pál, Lukács László és Angyal József visszavonulása.
3. Parlamenti határozattal való korrekciója a törvénysértéseknek és a régi házszabályok alapján való elnöklés.
4. A választóreform sürgős előterjesztése és záros határidőn belül való letárgyalása azon az elvi alapon, amelyben megegyezett az ellenzék, vagyis legkevesebb 2.400.000 szavazó és az értelmiségi szempontok figyelembe vétele mellett a részleges titkos szavazás alapján.
5. E feltételek teljesítése mellett, kapható az ellenzék a normális parlamenti tárgyalás megkezdésére, ellenkező esetben beláthatatlan bonyodalmak következnek.

Ha ezek a feltételek teljesíthetetlenek maradnak, akkor az ellenzék követeli a parlament felosztatását, ami egyértelmű volna a munkapárt halálával.

Kossuth Ferenc vasárnap érkezett meg nauheimi fürdőjéből. Betegsége arra kényszerítette, hogy június elején külföldre utazzék. Odakünn nagy izgalommal értesült arról, mi történik odahaza s bár nagyszerűen összeszedte magát, orvosi folyton azt emlegetik:

— Oh, ha a magyar parlamentből nem érkezne el Nauheimig a hírek, a kegyelmes ur még tíz évvel fiatalodott volna meg!

Kossuth ma fogadta egy estilap munkatársát. Friss egészség mosolygott le az arcáról, amikor ezeket mondta:

— A fürdőkúra tényleg nagyon jót tett nekem. Egészen nem fiatalodtam meg — tette hozzá nevetve — mint ezt jóakaróim hangoztatják, de jobban vagyok. Annyit remélek, hogy munkaképességemet annyira visszanyertem, hogy kivehettem részemot abból a küzdelemből, melyet elkerülhetetlennek látok.

— A magyar parlamentarizmuson — mondta — olyan csorbákat ütöttek, melyek kiköszörülés nélkül nem maradhatnak. E nélkül nagyon is veszedelmes precedensek volnának a magyar államiság ellenségeinek kezében. Ezeknek a sérelmeknek orvoslása az adott helyzetben pedig csak két irányban lehetséges:

az első a tények jóvátetele volna; ennek azonban nagyon is súlyosak a nehézségei;

a második mód a személyes irányban való korrekúra; ez azt bizonyítaná a nemzet és a történelem előtt, hogy Magyarországon a parlamentarizmust parlamenti csínynyel megsérteni nem lehet. Akik megsértették, azoknak félre kell állni.

— Ez a helyzet — fejezte be Kossuth fejtegetéseit. Bizom a nemzet igazságának erejében, hogy szerencsésen meg fogjuk oldani a kérdéseket.

Kossuth Ferenc néhány napig Budapestre marad, azután esetleg rövid időre vidékre megy folytatni a pihenését.

Budapestről jelentik: Lukács László miniszterelnök ma ismét megjelent az országos nemzeti munkapárt körhelyiségében és ott a jelenlévő párttagokkal hosszasan elbeszélgetett. A Magyar Tudósító jelentése szerint a miniszterelnök e hét végéig marad Budapesten és szombaton Tátralomnicra utazik. A miniszterelnök Tátralomnicról Nagyenyedre utazik, hogy ott beszámolóját megtartsa. Ennek az ideje azonban még nincs meghatározva, az eddigi diszpozíciók szerint azonban a beszámoló valószínűleg augusztus 15-én, Nagyboldogasszony napján lesz.

A románok és a görög-katolikus magyar püspökség. Kolozvarról jelentik: A román nemzetiségi párt vezetői ma bizalmas értekezletet tartottak, amelyen illésfalvi Papp György elnöklettel s a többi közt részt vettek Mihályi Tivadar, Lukács László, Maniu Gyula dr. és még mások, köztük egyházi emberek is. Az értekezleten kimondták, hogy a határozatok teljesen bizalmasak. Tudósítójuk más úton megtudta, hogy az értekezlet a fölláttandó magyar görög-katolikus püspökséggel foglalkozott és elhatározta, hogy a pápát föl fogja világosítani, hogy e püspökség ártalmas a román népnek és ha másként nem lehet, legalább a tisztán, vagy nagyobb számban románok által lakott községeket szakítsák ki a püspökségből. A románok augusztus közepén Aradon politikai gyűlést fognak tartani, amelyen a helyzetről fognak tanácskozni.

hattam, hogy annak az egyetlen nőnek a képei, akit a francia szeretett. Ambouléme helyet mutatott és szekrényéből poharat, üvegeket szedett elő. Abszintot kevert magának és engem is kínálta vele. Visszaautasítottam. Érdeklődéssel néztem a kis, negyvenéves korát meghaladóan öreg emberkét, amint az italt készítette. Alighanem leolvasott egyet-mást az arcomról, mert nem állta meg szó nélkül.

— Bizony én már megszoktam — mondotta az abszintes üvegre mutatva. — Tizennégy éve iszom. Amióta Marie... De hiszen ön monsieur nem is tudja ki volt Marie.

És mesélni kezdett.

— A franciákat önök, külföldiek általában csélcsep, könnyűvérű, gondatlan embereknek tartják. Egész kétségbeesítő és szomorú élettemmel bizonyíthatom, hogy vagyunk, vagy vannak közöttünk is olyan komoly, mélyen érző, egyetlen egy szenvedélynek élő emberek, mint akármelyik más nemzet fiai között. Ez a mi hajónk — hiszen ön is tudja, ugyebár — a szerelem bolondjainak hajója. Esküt mernék tenni, hogy minden ember, aki ezt tudja és tudja azt, hogy én francia vagyok, holtbiztosra veszi, hogy lám ez a Victor Ambouléme, ez a tüzesvérű francia belébolondult a sok és mértéktelen szerelembe, az eszeveszettségbe, gyönyörtékozlásba. Pedig épen az ellenkezője igaz.

— Nem fárasztom önt monsieur részletekkel. Egyáltalán nem szeretem untatni embertársaimat legsajátabb fájdalommal, de ma, amikor Marie születése napja van... Ön még fiatal ember monsieur és megbocsát nekem öreges bohóságaimért. Bankár voltam Rouenben, egyszerű, szenvedélyek nélkül való, hüsvérű ember, olyan, aminőt ön

százával találhat akár Hamburgban, akár Pétervárott, akár Newyorkban. Átlagember, semmivel sem több.

— Talán mégis több, — vágtam közbe. — Több azzal, hogy meg tudta látni saját tartalmát és értékét, nem becsülte túl önmagát...

Ambouléme Viktor nyugtalanul intett a kezével.

— Ne, ne zavarjon. El kell mondanom a történetemet. Azaz, ha nem akar meghallgatni... Vagy igen? Tehát... Magamról mindent elmondtam. A banküzletet atyámtól örökölttem. Nyugodtan éltem és jómódban. Huszonhárom éves se voltam és már tekintélyes banktulajdonos Rouenben és feleséges ember. Gazdag leányt vettem el, de szerettem is Mariet, aki szépséges teremtmény volt. Azt hiszem Marie is szeretett, már a maga módja szerint. Nézze a képét itt és itt — és végigmutatott a falakra halmozott képeken — Csupa báj, gyermekesség, gyöngédség. Milyen boldogok voltunk, monsieur milyen boldogok! Csak most, csak azóta tudom ezt igazán értékelni, amióta nincsen többé...

— Öt éves házasság voltunk, amikor a katasztrófa kezdődött. Három gyermekünk született az öt év alatt, három csodaszép kis baba, de egyik sem élt néhány hétnél tovább. A harmadik gyermek után Marie megváltozott. Sok fájdalmat élt át, nagyon megviselte őt a gyász is és minden. Nem akart több gyermeket.

— Nem, még egyet nem élnék túl! Ezek a kinok, ezek a kinok! — mondogatta. — Inkább meghalok!

— Én akkor, az ötödik esztendőben is épen úgy szerettem Mariet, mint az első percben. Gyöngéd lénye kezdettől fogva letompította heves és lángoló szerelmemet, törékeny testi-lelki alko-

tása állandóan óvatosságra és finomodott bánásmódra birt. Amit Marie egyszer kimondott, akart, az ellenetés nélkül megtörtént. Marie nem akart gyermeket, tehát nem lesz gyermekünk. És ámbár bolondja voltam a rózsáshusu édes kis angyalkának, imádtam az apróságokat és semmit sem áhitottam annyira, mint egyet, legalább egyet nekünk és semmit sem sirattam annyira, mint három kis halottunkat, mégis azt mondtam magamnak:

— Marie nem akar, Marie fél, Marie akkor meghal, tehát ne legyen!

— És okoskodtam, magyarázgattam, kisütöttem, hogy jobb is lesz így, hiszen amugy is meghalnának. Marie gyöngé, nem is tud életre tenni, erős gyermeket szülni! Belenyugodtam, vagy legalább belenyugodtam magamat ebbe.

— Életünkön azontul a „hideg Eros“ uralkodott. Talán képzelődtem, talán rosszul, igaztalanul láttam és ítéltem meg a dolgokat, de én úgy éreztem, hogy csakugyan valami hidegség költözött közénk. Mintha csókos szájunk vékony üvegfalon találkozott volna, mintha ölelő karjainkat minden pillanatban széllyel akarta volna választani valami gyűlöletes, ellenséges, szétaszító erő. Nem jött ez olyan egyszerre, és egyszerre olyan erősen, mint ahogyan most elmondom önnek monsieur. Lassan, alig észrevehetően lopkodtak be ezek az érzések a lelkembe, a testembe, a vérembe, a gondolatomba. Amikor tudatára is ébredtem az új és szomorúságos érzéseknek, akkor már gyógyíthatatlanul betegük, elveszett, tönkrement rabjuk voltam.

— A hálószobánk olyan volt a számomra, mint Nebukadnezár babiloni mulatóterme. A falakon, a kékes éji lámpa halvány világában bibliai

Japán gyásza a mikádóért

— Az új császár. —

Távíráti tudósítás.

Tokió, július 30.

Mucsuhitó, a japánok császára, — mint azt ma megirtuk — tegnap hajnalban meghalt és ma hajnalban hivatalosan kihirdették a trónörökös trónralépését. Az elhunyt uralkodóért, mint alább olvasható táviratainkból kiderül, általános és nagy a gyász. A császár haláláról a következő táviratok szólnak:

Tokió: Már vasárnap világos volt, hogy a császár csak néhány óráig élhet. A beteg mély eszméletlenségbe merült, a melyből csak mulóan, néhány pillanatra ocsudott föl és ilyenkor személyek és helységek neveit mormolta, a melyekből könnyen lehetett következtetni, hogy halála küzdelmében a japán-orosz háborúval foglalkozik. A délelőtti folyamán súlyos bénulás állott be és a császárnak tagjai megmerevedtek. Mihelyt a mikádó halála nyilvánosságra jutott, sok ezer ember betérdepelt a császári palota előtt és imádkozott. A délután folyamán családi tanácskozás volt, amelyen a miniszterelnök is résztvett. A trónörökös, a ki még mindig beteg, már elfoglalta a trónt.

Tokió: A főváros és az egész ország mély gyászban van. Míg a japán lakosság a nemzeti szokáshoz híven fehér gyászruhát visel, addig az udvar és a felsőbb társadalom európai szokás szerint fekete gyászruhát fog ölteni. A templomokat egész éjjel óriási néptömeg töltötte meg és a császárt imádkozott. Egy fotográfust, aki az egyik templomban az imádkozó tömeget le akarta fotográfálni, véresre vertek. Egy ember öngyilkos lett és hátrahagyott levelében azt írta, hogy a császárt áldozta föl magát. A császár holttestét ideiglenesen szülővárosában, Kiotóban fogják elhelyezni és később egy templomban fogják örök nyugalomra tenni. Ez a templom még csak néhány év múlva fog elkészülni.

Tokió: A császári palotában lévő kastélyban még tegnap délelőtti a császárné imádkozott a mikádó egészségének helyreállításáért. A császárné egészen a mikádó ápolásának szentelte magát. Napjában csak három óra hosszág aludt és az

orvosságot öt fecskendezte be a mikádónak testébe, mert ősrégi szokás szerint, szigorúan meg van tiltva, hogy bárki is a császár meztelen testéhez nyúljon.

Pétervár: A félhivatalos Rossija a mikádó halálával kapcsolatban a következőket írja: A Japánországgal barátságos viszonyban élő Oroszország megéri a japán nép mély gyászát, mely a mikádóban a mai Japánország, a világpolitika emez immár fontos tényezőjének megalkotóját becsüli.

Megverte őreit Cuvaj merénylője.

— A fő tárgyalás folytatása —

Távíráti tudósítás.

Zágráb, július 30.

A Jukics és bűntársai ellen indított per mai tárgyalását a vádlottak kihallgatásával kezdték. A közönség érdeklődése ma nagyobb a tegnapiénál. Nyolc órakor Jukics Luka fővádlottat két fogházör bekísérte a tárgyalóterembe. Jukics nyugodt arckifejezést mutat. A kihallgatás előtt teljesen nyugodtan viselkedett.

Röviddel nyolc óra után a törvényszéki tanács megjelenik a teremben. Közvetlenül a kihallgatás megkezdése előtt Jukics hirtelen felugrott helyéről és azt kérdezte az egyik fogházörtől, vajon esküdt-e? Többször hangosan megismételte a kérdést. Végül az őrre vetette magát, hogy félretolja az utból és a kijáratához jusson. Az elnök nem engedte, hogy Jukics ellen erőszakot alkalmazzanak és ez két fogházörtől kísérvé elhagyja a termet. Még benn a teremben Jukics az egyik katonát a földhöz vágta. A jelenlévő csendőrök tartózkodtak a beavatkozástól. Jukics és a fogházörök között valóságos lírközés fejlődött ki.

Preberg dr. védő miután Jukics végül két fogházör kíséretében kiment a tárgyalóteremből, megismételte javaslatát, hogy Jukics elmeállapotát orvosilag megvizsgálják. Javasolta továbbá a tárgyalás megszakítását, mert Jukics tegnap a vádirat fölolvásásánál nem volt jelen és most sincs itt.

Markovics dr. ügyész ezzel szemben java-

solta, hogy a törvényszék a tárgyalást Jukics távollétében folytassa. Világos, hogy a vádlott a tárgyaláson nem akar részt venni.

A törvényszék az ügyész javaslata értelmében határozott.

Ezután fölolvasták a Jukics fővádlottal a vizsgálat folyamán fölvetett jegyzőkönyvet. Jukics a jegyzőkönyv szerint teljes vallomást tett. A revolvert, mellyel a merényletet elkövette, Belgrádban kapta, hogy kitől, azt nem vallja be. A merényletet azért követte el, hogy eltegye az utból a királyi biztost, a kit a horvátországi állapotokért felelősnek tart. Jukics Szerbiában különböző személyiségekkel sokat beszélt a horvátországi állapotokról. Hogy kik voltak azok, arra nem emlékszik. A diáksztrájk alkalmából nyilvános beszédeket mondott és több középiskolai tanulóval barátságot kötött. E fiatal emberekkel később titkos összeköttetést tartott fenn. Esméit a Mlada Hrvatska lapban, a radikális diákság orgánumban propagálta. Programja az volt, hogy mindenképp a királyi biztost tegye félre az utból és miután ez normális uton nem volt elérhető, erőszakhoz akart folyamodni. E tervek keresztülvitelére országos titkos szervezetet létesített. A királyi biztos félretetele után nagy dél-szláv közlérség alapítását tervezte. Ezen eszméit Jukics minden barátjának szuggerálta és ezeket eszméi iránt lelkesíteni tudta. A merénylet keresztülvitelére egy Alfirevics nevű dalmát diák jelentkezett, ezt azonban Jukics, mint mondotta, bolondnak és éretlen embernek tartotta, akire ilyen fontos tettet nem lehet bízni. Jukics Szerbiából bombát hozott, de nem volt lehetséges ezzel merényletet elkövetni, a miért revolverhez folyamodott. Urnapján nem akarta a merényletet elkövetni, mert sok gyermeket veszedelembé sodort volna. Az urnapi körmenet alkalmával sokáig kíséerte a királyi biztost, hogy személyét jobban megjegyezze magának. Barátaival való beszélgetéseiben Jukics bírálta Kovács magyar képviselő eljárását, mert ez a Tisza ellen elkövetett merénylet után önmagát akarta agyonlőni. Jukics azt mondotta, hogy egy ilyen tett elkövetése után tovább kell élni.

A többi vádlottat illetőleg Jukics a jegyzőkönyv szerint kijelentette, hogy nyílt és tehetséges ifjak, akikkel keresztül tudja vinni terveit. A rendőrségnél megtalált fekete acélbádogdobozt fölismeri és kijelenti, hogy ez az, a melyet Szerbiában kapott. A dobozban veszedelmes robbanószer volt. A jegyzőkönyvek mind el vannak látva Jukics aláírásával.

A tárgyalást félbeszakítják. Jukicsot a törvényszéki szolga ismét föl szólítja, hogy menjen a terembe. Jukics teljesíti a föl szólítást. A bíróság elé lép és ezt kiáltotta:

— Azt hiszik, hogy félek maguktól?

Azután ismét hevesen szidta a királyi biztost. Minthogy az elnök ismételt intéseire sem maradt csendben, megint csak kivezették. Két börtönőr kíséretében távozott a teremből, de folyton kiabált.

Áttértek ezután Cvijics György vádlott kihallgatására, akit a merénylet előmozdításával vádolnak. Cvijics ártatlannak mondja magát.

Cvijics György vádlott vallomása során több olyant állított, ami ellenkezik eddigi vallomásával. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy tudott-e arról, hogy Jukics merényletet tervez azt felelte, hogy nem. Elnök figyelmezteti a vádlottat a vizsgálat során tett ama vallomására, hogy tudta mire kell Jukicsnak a pénz, amikor az óráját kérte tőle elzalogosítás végett. Cvijics megmarad azon állítása mellett, hogy nem tudta. Ami Jukicsnak azt a tervét illette, hogy merényletet kövessen el a királyi biztos ellen helyeselte ugyan, de azt mondotta, hogy a merénylettel nem lehet semmit sem elérni és ezért elhatározta, hogy Jukicsot eltéríti szándékától. — Elnök: Urnapján délután Cezarekkal a Tuskanetz parkban, mint a vizsgálat folyamán bevallotta, anarchista dolgok-

tüzes kéz — írta meneteket — ufarsin ragyogott rám. Láthatóan láthatatlan betűk olvastatták, hallhatóan hallhatatlan hangok suttogták az éjszendjébe: Ne legyen gyermeked! Vigyázz, ne legyen gyermek!!

— Rettegtem az örömtelen éjszakáktól. Elmaradoztam hazulról, társaságokba jártam, ahonnan jó későn tértem meg. Kerültem az asszonyomat, akit amellet örültem, kétségbeesetten imádtam. Marie hütlennék tartott, szenvedett különös viselkedésem miatt, vádolt, szemrehányásokkal illetett. És én mindhiába iparkodtam túltenni magamat ostoba képzelődéseimen. Hányszor, de hányszor borultam oda Marie ágya mellé forró, ifjuságos, tavaszi szerelmemmel. Égett az ajkam, amelylyel végigcsókoltam karjai fehér bőrén, káprázott a szemem, amelyet rászoritottam, belépréseltem az övébe, reszketett a karom, amellyel görcsösen átöleltem és hullámzózt, pezsgett a vérem, amely érte élt, vele volt tele, utána ömlött hőmpölygő áradattal az erek csatornáiban... És ilyenkor mindig felujjongott bennem az öröm, hogy hiszen époly nagyon, még jobban szeretem asszonyomat!

— Hiábavalóság volt! Az életet, az egészséges életet nem lehet megcsalni, kibazudni, elfojtani. Amint a lázas vágyak elbágyadtak, a kívánczóság kielégült, rögtön hevesen, szinte tolokodó erővel támadt fel nyomoruságom. Nyomban csak azt éreztem, hogy ezekből a csókokból hiányzik valami, hogy ezek az ölelések olyan hitványak, undorítóak, elővigyázatosak voltak, hogy erőszakoltak, természetellenesnek kell éreznem őket... A világ legrettenetesebb, legkétségbeesettebb nyomorusága volt ez, monsieur! Imádtam Mariet, istenitettem, meg tudtam volna halni érte! Szomjuság gyötört és láz epesztett, ha nem csókolhattam és

halálos keserűség, gyilkos fásultság töltött el, ha az enyém volt!

— Talán minden másként végződött volna, ha meg tudom mondani Mariének: „Szeressük egymást úgy, mint ezelőtt, ne gondoljunk arra a gyerekekre, aki talán lesz, akit talán te nem akarsz, ne gondoljunk semmire, csak szerelmünkre...“ Talán jó lett volna, de nem tettem, kimélni akartam Mariet... És ezzel megástam az örvényt közöitünk.

— Ó monsieur, a „hideg Eros“, az óvakodó szerelem istene a legkegyetlenebb isten valamennyi között! Vágyakat lobogtat föl és nem engedi meg nekik, hogy igazán égjenek, de azt sem, hogy kilobbanjanak. Ha én is olyan tudtam volna lenni, mint sokan... De nem, nem, nem bírtam ezzel beérni! Marie pedig megérezte a változást. Meg nem értette soha. Azt hitte, nem szeretem többé. És talált valakit, aki megelégedett a hideg Eros szerelmes üdveivel... Én egyedül maradtam, egyedül örült, emésztő szerelmemmel, amely rettenetes kinokkal perzselt, ostromló lángokkal égett bennem: mert hiszen többé nem talált kielégülést! Marie már nem lehetett az enyém, elveszett, másé lett, felvitte az óvatos csókoktól, ölelésektől kiábrándulásaimat, de meghagyta a féktelen csókok és ölelések után való vágyódásomat...

— Ha én is tudtam volna mást szeretni, ha beértem volna valami pótszerelmemmel, akkor minden jó lett volna... De így nem maradt a számomra más, mint ez — és az abszintás pohárra mutatott — azután pedig, amikor rátaláltam, amikor meglelt ez...

És karja lendületes ivvel mutatta végig a zöld hajót, a szerencsétlen, szerelmes bolondok uszó, reménységgel teli azilumát.

ról beszélt és szóba hozta előtte azt a merényletet, amelyet délelőtt kellett volna elkövetni. — *Vádlott:* Ez igaz. — *Elnök:* Ön Jukicsal több ízben tárgyalta, segített neki a bombát elrejtetni és a hegyekbe ment vele robbantó anyagokért. Kísérleteket tett a bombákkal és Jukicsnak patronokat adott. Mi célja volt mindezekkel, ha mint ön mondja, a merénylet tervét nem helyeselte? — *Vádlott:* Mindezekben részt vettem anélkül, hogy határozott tudomásom lett volna arról, hogy mi ezeknek a célja.

Délután 3 órakor a tárgyalást holnapra halasztották.

Utazás

egy 480.000 koronás váltó körül.

(A kik az orfeumkirályt tönkretették.)

Saját tudóstónk telefonjelentése.

Budapest, július 30.

Ös-Buda koronázatlan királya, *Friedmann Adolf* már rég nem hallatott magáról. Nemrég az a hír terjedt el róla, hogy visszavándorol Amerikába, miután a felejthetetlen Ös-Budát elvették tőle, az Angol-Parkkal is lehetetlenné tették és a *Friedmann-Orfeum* se sikerült. *Friedmann* nem vándorol vissza Amerikába. Ellenben *Friedmann Adolf*nak egy érdekes pere van. *Friedmann* az ő volt alapításához a *Szeged-Alföldi Takarékpénztár* részvénytársaságtól 240.000 korona kölcsönt vett igénybe. A kölcsönösszeg hiánytalanul megtérült, amikor *Friedmann* a parkját és szerezcsenutcai mulatóját eladta. *Erdélyi Sándor dr.*, a szegedi bank igazgatósági tagja, 480.000 korona értékű szivességi váltókat kért és kapott *Friedmann*-tól azzal a kötelezettséggel, hogy az ügyvéd minden kötelezettségét rendezni fogja, viszont a váltókat nem peresíti és nem érvényesíti. Különös jogi eset állt elő, ami legjobban dokumentálódik abból a beadványból, amit *Friedmann Adolf* ügyvédje utján intézett a budapesti törvényszékhez:

A Szeged Alföldi bank, illetve *Erdélyi Sándor dr.* nem tett eleget vállalt kötelezettségeinek. Vártuk, hogy alperes teljesíti kötelező ígéretét, hogy elszámol, feleslegünket kiadja, ingóságainkat átveszi és a majdnem egy évtized óta ellenünk folytatott minősíthetetlen hajszát beszünteti. Ezt azonban hiába vártuk. Alperes a váltó birtokában, úgy tett, mint a rigó a tél elmúltával: könnyen kezdett fütyölni. Felénk sem jött és ígéretéről nemcsak, hogy teljesen megfeledkezett, de valószággal fokozott mértékben folytatta és folytatja ma is az ellenünk megkezdett hajszát. Elhatároztuk ezért, hogy ezt nem tűrjük és a háládatlan alperestől szivességi váltókat visszaköveteljük. Minthogy pedig békés uton ezeket tőle megszerezni nem tudjuk, kénytelen vagyunk ellene jelen keresettel fellépni.

Tisztelettel kérjük: méltóztassék a jelen keresetünk folytán a per felvételére hatánapot kitűzni, arra bennünket ügyvédünk által, alperest pedig *Kugler Albert*, vagy dr. *Erdélyi Sándor* igazgatósági tagok, budapesti lakosok kezéhez kézbesítendő végzéssel megidézni és a perbeszédnek beadása után alperest arra kötelezni, hogy tartozik nekünk a neki 1912. évi március hó 20-án átadott, összesen 480 ezer koronáról szóló szivességi váltókat 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett kiadni és nekünk ezeket eddigi 1000 K., valamint a még esetleg felmerülő perköltséget, ugyancsak a kiszabandó bélyegilletéket, ugyanazon idő alatt és végrehajtás terhe mellett megfizetni.

Érdekes per lett ebből. A 480.000 koronás váltók mögött súlyos üzleti piszkok húzódnak meg. *Friedmann Adolf* végezni akar azokkal, akik tönkretették. Mindenesetre ki fog derülni, hogyan — finanszíroznak mifelénk.

Ki lőtte agyon a lovasrendőrt?

— Majoros Ádám szabadlábán. —

Saját tudóstónk telefonjelentése.

Budapest, július 30.

A budapesti büntetőtörvényszék vádtaácsa ma foglalkozott az ügyészség felfolyamodásával, melyet a Richter lovasrendőr meggyilkolásával vádolt *Majoros Ádám* szabadlábahelyezése ellen benyújtott. Rövid tanácskozás után azt a végzést hozta a vádtaács, hogy az ügyészség felfolyamodását elutasítja és elrendeli Majorosnak azonnal való szabadlábahelyezését. A végzés indokolásában a vádtaács azt mondja, hogy Vass vizsgálóbíró helyesen állapította meg a tényállást, mikor nem talált elég okot Majoros fogvatartására. Foglalkozik az indokolás azzal a föltevessel is, hogy Angyal detektív lőtte le Richtert, s ezt a feltevést nem tartja kizártnak. Elrendeli a vádtaács a védelem és a vád részéről bejelentett újabb tanúk kihallgatását és utasítja a vizsgálóbíró, hogy okleveles gépészmérnökkel vizsgálta meg a kuplővedéket és Angyal detektív browningját. Az indokoknál fogva helybenhagyja Vass vizsgálóbíró szabadlábahelyezési indítványát. Félkettőkor fogatosították Majoros szabadonbocsátását.

Amint a börtönőr a határozat kihirdetése előtt Majorost a folyosón végigkísérte, egyik újságíró eleje toppant és barátságosan rászólt:

— Barátom, szabadlábára lesz helyezve. Tíz perc múlva szabad lesz!

A börtönőr közbelép:

Ne tessék...

Majoros Ádám boldog, könyezik az örömtől, visszanez halás tekintettel:

— Igazán?

A vizsgálóbíró, Vass Károly, kedves, okos arcu, fekete ember kijön a szobájából:

— Itt várjon.

A nehéz várakozás alatt nyílt alkalom beszélni Majoros Ádámmal.

— Örül, hogy kiszabadul?

— Boldog vagyok, hiszen ártatlan vagyok. Ha talán bűnös volnék, nem is örülnék neki, de így muszáj, hogy örüljek.

— Ártatlan?

— Annyi közöm van a lovasrendőr halálához, mint az urnak.

— Miért vallott Tóth Ferenc ellen? Bebeszéltek magának?

— Nem. Azért vallottam, mert az igazat mondtam. Én határozottan láttam, hogy Tóth Ferenc egyszer lőtt. Azt nem mondtam, hogy ő lőtte le a rendőrt, de hogy feléje lőtt, azt tudom.

— Kínózták a rendőrségen?

— Nem! — szólt. A börtönőr mozgolódott. Majoros nem mert beszélni.

— Itt milyen dolga volt?

— Itt jó volt. A szocialista pártvezetőség gondoskodott az ellátásomról. Privátkosztot ettem.

Tudvalevőleg tegnap szabadult ki Tóth Ferenc, akit szintén Richter lovasrendőr meggyilkolásával vádoltak meg Majoros Ádám vallomása alapján. Tóth Ferenc ma a következő érdekes ki-jelentéseket tette:

— Háromszor is kerestek a detektívek — mondta el a mártíromságát Tóth Ferenc, — mindig kérdezősködtek, végre bevitték. Engem is, a gazdát is, a Forgácsot, meg egy segédet, az Ács Lajost. Én belőlem minden áron ki akarták venni, hogy lelőttem Richtert. Mindenesetre nagyon különös, hogy Majoros, akivel mindössze egyszer-kétszer beszéltem, a rendőrség előtt agyontegszett. Hogy juthatott neki ez az eszébe! Nem nagyon bántottak a rendőrségen, hanem azért kaptam egy pár boxot. Amikor a négy lovasrendőr szembesítéséhez vittek, az előszobában egy csomó rendőr álldogált, hát azok bizony megdöfködtek. Hanem az a nagy rágakmazás, amit kaptam, hogy összeesküvő, anarchista vagyok

és hogy a gazdám elismerte, hogy ő adta a revolvert és hogy én hát mért tagadok, az nagyon fájt. A Majorosra, bár nagyon megsértett, bár huszszor is esküdözött a bűnösségemre, nem haragszom mégse. Kérem, a vízfelladozó, még a szalmaszába is belekapaszkodik. Ő is nagy bajban volt, azért tette. Az azonban szinte furcsa, hogy bár én aznap, amikor a tüntetés volt, barnaruhában voltam, mégis állandóan szürkeruhában szembesítettek. Ezt nem is értem, miért történt, nem értem még ma se. A szürkeruha különben még mindig ott van. Tessék kiírni az újságban is, hogy a vizsgálóbíró urnak, meg a védő urnak igen köszönöm a szivességeiket, köszönöm, amit tettek. Hanem van kérem még ott abban a cellában egy ember, a Csernyák Antal, azt már a tüntetés napján fogták be, az is azt mondja, hogy ártatlan és azt még mindig nem eresztik ki. Azzal van vádolva a huszonhárom éves derék gvári munkás, hogy kövel megdobott egy lovasrendőrt. Attól fél nagyon ez a Csernyák, hogy úgy jár, mint egy barátja pár esztendővel ezelőtt. Azt is egy ilyen utcai tüntetésnél szinte elfogták és kerek hat hónapot ült a szegény. Bizony a gondtól már majdnem beteg lettem, uram. Husz napig egyedül voltam egy cellában, az volt a legkeservebb. Az utolsó héten legkevésbé szenvedtem, akkor már munkát kaptunk. Papirzacskókat csináltunk. Megcsináltunk négyen négy-öt ezret egy nap, ezret tíz fillérért. Hát kérem, szerkesztő ur, a Csernyák Antal dolgát ne tessék elfelejteni, alá-szolgája...

VÁROS ÉS MEGYE.

A Kulturpalota költségvetése.

— Az Aradi Közlöny tudóstójától. —

Arad, július 30.

Az Aradi Közlöny a múlt napokban *Kilényi* János főszámvévő nyilatkozata alapján általánosságban ismertette a Kulturpalota fentartási szükségletét és azt írta, hogy körülbelül 40—42 ezer koronát kell majd részint államsegély, részint pótdadó útján előteremtenie a városnak, hogy a palotában keletkező kulturális élet igényeit kielégítse. Ma délelőtt *Lócs Rezső* gazdasági tanácsnok elnöklésével egy bizottság tilt össze, hogy a Kulturpalota költségvetését összeállítsa. *Varjassy Lajos* polgármester, *Varjassy Árpád* kir. tanácsos, tanfelügyelő, *Kovács Vince* kulturatanácsnok, *Kilényi János* főszámvévő, *Nachtnébel Ödön* tb. főmérnök, *Szántay Lajos* műépítész vettek részt az ülésen. A bizottság zárt ajtó mögött tanácskozott és csak annyit jelentettek ki hivatalosan, hogy a tanulmányozás még nincs befejezve, a bizottság csütörtökön folytatja ülését.

A tárgyalás a körül forgott, miként lehetne a palotában lévő helyiségeket olyképen értékesíteni, hogy a költségvetési deficit minél kisebb legyen. Minthogy erre vonatkozólag több terv is merült fel, de meg a nagy terem bérbeadására vonatkozólag elfogadható konkrét ajánlat ez ideig nincs a város birtokában, véglegesen megállapítani a bevételi tételeket nem lehet. A kiadás fikszizálására pedig az szükséges, hogy előbb a szervezeti szabályzat váljék ismertté, mert enélkül a személyi kiadások nagysága felől nem tájékozódhatik a bizottság. Csütörtökre ez is elkészül és ekkor már pozitív adatok birtokában határozott formába önthető a költségvetés.

Ugy halljuk, hogy a deficit tetemesen kisebb lesz, mint a minőknek az az első számítások alkalmával mutatkozott. A helyzet teljes realitása csak akkor állhat elő, ha a város határozottan tudja mekkora államsegélyt kap a Kulturpalota eltartására. Ennek összegéről függ aztán a pótdadóval fedezendő hiány nagysága is és ezt kell az általános költségvetésbe beilleszteni.

A városi diszpenzér államsegélye. A belügyminiszter ma érkezett leiratával arról értesítette a várcst, hogy nagy megelégedéssel látja a törvényhatóság gondoskodását a tüdővészesekről

és jóváhagyja a diszpenzér létesítéséről hozott közgyűlési határozatot. A maga részéről évente ötezer korona államsegélyt biztosított az intézmény számára és az idej járandóságot már ki is utalta a polgármester kezébe.

Zweienstammi Meixner Ottó.

— A VII. hadtest új parancsnoka. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 30.

Amit megbízható helyről nyert bécsi értesülés alapján már másfél hét előtt hírül adtunk, valóra vált. A hadsereg Rendeleti Közlönyének legutolsó száma a király kéziratát közli, mely *Seefranz* Antal temesvári hadtestparancsnokot állásától saját kérelmére *felmenti* és helyébe a hetedik hadtest parancsnokává nem a soron levő Terstyánszky altábornagyot, hanem — mint mi jeleztük — zweienstammi *Meixner* Ottó altábornagyot, a brünni negyedik számú gyaloghadosztály parancsnokát nevezte ki. A kinevezés híre — mint tudósítónk jelenti — táviratban megérkezett a temesvári hadtestparancsnoksághoz és rövidesen megérkezik majd róla a hivatalos értesítés is.

Meixner altábornagy, az új hadtestparancsnok állását a közelgő nagygyakorlatokra való tekintettel mihamarabb el fogja foglalni. Temesvárra érkezésének napját ugyan ma még nem lehet tudni, de bizonyos az, hogy a király születésnapját, augusztus tizenhétadikát már Temesvárott fogja tölteni és az augusztus huszonhatodikán kezdődő hadtestgyakorlatok már az ő vezetésével fognak lefolyni. *Rhemen* báró altábornagy, ki *Seefranz* Antal eltávazása óta a hadtest ügyeit intézte, a hadgyakorlatok alatt eddigi hadosztályát fogja vezetni.

Az új hadtestparancsnok ötvenöt éves, családember, osztrák katonacsaládból származik. Ikertestvérevel, *Meixner* Hugó altábornaggal együtt — mivel együtt került ki 1878-ban a wienernerstadt-i katonai akadémiából — jóformán teljesen azonos katonai karriert futott meg. Fivére jelenleg Jaroslauban állomásozik és szintén hadosztályparancsnok. Az új temesvári hadtestparancsnok *egy szót sem tud magyarul* és harminenég éves katonai pályafutása alatt *egyszer sem állomásozott Magyarországon*. A katonai akadémiából kikerülve, az ötvenötödik gyalogezrednél szolgált mint hadnagy, de két év múlva már a hadiskolába vették fel; mire azt elvégezte, már főhadnagy volt, 1886-ban pedig kapitány és a vezérkarhoz osztották be. A vezérkarnál maradt mindaddig, míg az ezredesi rangot el nem érte, ami 1897-ben következett be. Ez időtől kezdve előbb a krakkói 13-ik gyalogezred parancsnoka volt, majd 1903-ban a király tábornokká és a 41-ik osztrák Landwehr-dandár parancsnokává léptette elő és Pilsenbe került. Onnan 1908-ban osztályfőnöki minőségben az osztrák honvédelmi minisztériumba rendelték be; ez állásában nyerte el az altábornagyi rangot és a múlt ősztől kezdve Brünnben állomásozott, mint hadosztályparancsnok. Katonai körökben mint a modern hadjáratok élelmészeti kérdéseinek nagy szakemberét ismerik. E kérdésekről több szakkönyvet írt és vezérkari szolgálata idején az ezzel foglalkozó szaktanfolyamok tanára volt.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatali és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

„Halló! Itt József főherceg!”

— A fenséges urak és a közönség. —

*

Valamikor, nem is olyan régen, Magyarországon úgy emlegették a mostani uralkodó család egy-egy tagjának a közönség között való megjelenését, mint például a Halley-üstököt. Évtizedekig nevezetes maradt az a hely, ahol a Habsburg-ház valamely sarja megfordult és szóba ereszkedett „a nép egyszerű gyermekével.” Amikor fogatlan aggastyánná lett ez a ritka halandó, még akkor is emlegették róla:

— Ő volt az, akitől Imánuel Zalabánov Ferenc Emőd főherceg ez előtt ötvenhárom évvel azt kérdezte, hogy ezen a vidéken is hegyes szakálluk nő-e a kecskéknak?

A főhercegek a nép gyermekeivel azért még mindig szivesebben állottak szóba, mint az intelligensebb osztály tagjaival. Ez különben érthető is, mert a paraszt vadhajtóval minden különösebb következmények nélkül inkább eltréfálhat akár melyik fenséges ur, mint olyan emberrel, akinek már mondani is kell valamit, ha offensége kegyeskedett leereszkedni hozzá és akinek szellemi nivója az erdei viceken túl is megkíván valamit.

A Habsburg családban — úgy emlékezünk — az öreg József főherceg volt az első, aki a lelkéből kiáradó őszinte szeretet sugaraiban gyakorta részesítette a magyar föld népét. A cigányokról való ismeretes felfogása és a Faraóivadékokkal való együttléte nem szorul már bővebb magyarázatokra. De ettől eltekintve is, Arad megyében lévő birtokain gyakran órák hosszáig eltréfált munkásaival. Ebben a fia, a mostani „József főherceg” néven ismert fenséges ur szeretettel követi a legmagyarabb Habsburg sarját. Sőt még fölülmulja örök emlékü fenséges papáját. Az ősz főherceg a magyar polgári családok számos kiváló tagjával szinte baráti érintkezésben volt. Ismeretes, hogy Arad megyében *Ormos* Péterhez a meleg szeretet elszakíthatlan szálai fűték. Azt is sokszor följegyezték róla, hogy az egykori aradi újságíró *Tewerek* Istvánt nem egyszer meghívta a kisjenői kastélyában tartott nevezetes mulatságokra és nem haragudott meg érte, ha a hírlapíró az *Alföldben* színes tudósítást írt az arad megyei fenséges földes ur magyaros passzióiról.

De a fia tultesz rajta. Tessék csak ide figyelni. Egyik budapesti lap vasárnap azt közölte, hogy József főherceg uradalmainak kormányzója, *Libits* Adolf udvari tanácsos megváltik állásától, mert a fenséges ur végre belátta, hogy *Libits* nem ért a gazdálkodáshoz és az uradalmak keveset jövedelmeznek. E kellemetlen hír megcáfolására József főhercegnek legalább tizféle módja lett volna. A legegyszerűbben úgy cáfolhatta volna meg, ha a félhivatalos könyomatu lapnak beküldet néhány sort a titkára útján, s abban kijelenti, hogy a „*Libits* Adolfra vonatkozó közlemény nem felel meg a valóságnak;” Ezt — ha kívánja — a Magyarország minden lapja közli neki, mert ennyit készséggel megtesznek olyan férfiaknak is, akiknek sokkal kevesebb tisztelettel és készséggel fogadják a kéréseit, mint a magyar főhercegnek. De ő a hivatalos apparátust mellőzte és megtette azt, amiben eddig talán egyetlen királyi herceget se kellett utánoznia Magyarországon. Fölhívta telefonon az illető lap szerkesztőségét és amikor a szerkesztő jelentkezett, ez a párbeszéd folyt le közöttük:

— Halló! Itt József főherceg!

— Parancsol fenség?

— Tegnap lapjokban kellemetlen hírt közöltek *Libits* Adolfról. Kérem, sziveskedjék tudomásul venni, hogy a közlemény adatai nem felelnek

meg a valóságnak és kérem annak helyreigazítását. Köszönöm.

Ha figyelembe vesszük, hogy ma már a legkisebb szolgabíró is a félhivatalos cáfoló gépek útján jelenti ki a magas személyéről szóló közleményekről, hogy azok „légből is kaptak, hazugok is, meg ostobák is”, — akkor tisztelettel kell fogadni József főhercegnek a fenséges családok körében nagyon is szokatlan eme cáfoló metódusát.

Egyébként örvendetes haladás konstatalható a fenségeknek a közönséggel való érintkezésében. Ausztriában már régen tudunk arról, hogy a királyi család tagjait úgy tekintsek, mint akiknek csak a kínai falak mögött — vagy mint az operettben mondják: „ott túl a rácson” — szabad élni. Nálunk sajnos, oly ritkán fordulnak meg a fenséges és fenséges személyiségek, hogy eseménynek kell tekinteni, ha jövendőbeli trónörökösünk *Károly Ferenc József* bájos ifju nejével a rutének között apró tréfákat enged meg magának. Ha szomorú emlékü trónörökösünket, *Rudolf* királyfit el nem égeti saját forró vérenek lobogása, akkor talán fölöttünk se mosolyognának, amikor az új szenzációk erejével ragad meg bennünket egy-egy főhercegnek magyar területen való szereplése. Köztudomásu, hogy *Rudolf* trónörökös kereste a magyar polgárokkal való érintkezést. Ha ő élne, akkor József főherceg nevezetes telefonüzenete talán nem is volna ma följegyzést érdemlő esemény. Akkor talán tiz esztendő múltán a tegnapi telefonbeszélgetés helyett ilyen kijelentést közvetítene Edison nagyszerű találmanya:

— Halló! A „Testvériség” szerkesztősége?

— Igen, itt *Olloy* szerkesztő beszél.

— Halló! Itt II. *Rudolf* király. Kérem sziveskedjék megcáfolni tegnapi lapjának azon híret, mintha én meg akarnám üzenni a háborút Oroszországnak! B.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Az aradi színtársulat és a szigorú kritikus. Szombaton mutatkozott be az aradi színtársulat nyári állomásán, Hódmezővásárhelyen. Hogy a kritikus jól megrághassa a mondani valóját, azért a helyi lap csak a mai számában közölt bírálatot az előadásról. A vásárhelyi műbírálok ugyilátszik nagyon szigorú fiú, mert a következő sorokban „intézi el” a legsikerültebb magyar operettek egyikét, a *Leányvásárt*. Szombaton vonultak be színészeink a nyári színpadra s a fővárosi szezon sláger darabjával, a „*Leányvásár*”-ral nyitották meg a szezont. A darab a jobbakk közül, de nem épen a legjobbak közül való. *Egy pár szép zeneszám van benne*, ami a darabot értékesé teszi, de a végtelen hossza nyújtott szöveg miatt bizony unalmassá válik s kifárasztja a közönséget, amely nincs hozzászokva, hogy operett előadásról fél 12 óra-
kor menjen haza. Az előadó személyzet e régi jelkes gárda, amely az ötletekből ki nem fogy és soha el nem fárad, így azután érthető, hogy a közönség türelmesen megvárta a darab végét. A bemutatón, amely félíg-meddig telt ház előtt ment, *Diósi* Nusit láttuk viszont, aki feltűnően elegáns toalettjével, eleven játékkal és kedves énekével most is, mint annyszor, a közönség szívéhez legközelebb férközött. — *Partnere* *Huszár* *Károly* már nem volt ilyen jó, mert a szerep karaktere az ő egyéniségével nem vág össze s így nagyon természetes, hogy a kellő illúziót nem keltheti; ének számai azonban csinosak voltak. — *Rontai* *Boriska* *Bessy* szobaleány szerepében kifogástalan volt; mintha csak neki írták volna ezt a szerepet; kapott is egy virágkosarat. — *Fritz* gróf szerepében rendkívül sokat mókázott *Győző* *Alfréd* s állandóan derűségben tartotta a közönséget. — *Polgár* *Sándor* az öreg gróf, *Várnay* a *Harisson* *Jack* és *Benkóné* a *Harissonné* szerepében váltak ki jó játékkal. — A kar

egy kissé gyöngye az idén s így a darabnak az a része, amely erőteljes kórust igényel, nem érvényesülhetett kellően. — A zenekar Tilger karnagy vezénylete alatt pompásan működött. Az előadást vasárnap este zsúfolt ház előtt megismételték.

* **Kabarék alkonya.** Néhány nap előtt megírtuk, hogy a nagyváradi Bonboniere kabarét Kondor Ernő igazgató minden becsületes igyekezete és lelkes ambíciója ellenére is be kellett csukni. A nagyváradi kabaré bukását igen gyorsan követi a temesvári, debreceni és szegedi kabaré csődje is. A milyen nagy lendületet vett annak idején a kabaré művészet a vidéken is, olyan hirtelenül roppant most össze. Debrecenben még tavaszkor bezárta Szilasi Etelka a Royal-kabaré kapuit és hír szerint kétszáz ezer koronája veszett oda. Ezután Debrecenben a Hajnal mulató következett sorra. Ambiciózus és jobb sorsra érdemes igazgatója pedig igazán mindent elkövetett, hogy magasabb nivójuvá tegye a kabaréját. A temesvári kabarét sem tudta megmenteni az, hogy Szilasi Etelkát, a debreceni Nemzeti Színház primadonnáját szerződtette. Rövid pár heti működés után ez is bezárta kapuit. Most a szegedi Vígscenapad szűnt meg. Tegnapelőtt az előadásra megjelent néhány látogatónak a rendező jelentette:

— A direkciónak megbukott, nem tud fizetni nekünk. Az előadást ennél fogva nem tartjuk meg. A jegy árát a pénztárnál tessék visszakérni.

* **A kabaré megnyitója.** Hogy mennyire szükséges Aradnak egy szórakozóhely, azt kitűnően bizonyítja, hogy most, miután a színház kapui becsukódtak, alig várja már a publikum, hogy megnyíljon a kabaré. A Modern Szinpad első előadását csütörtökön, augusztus elsején tartja a Központi szálló kerthelyiségében. Ezuttal az igazgatóság csupa elsőrendű számból álló nemzetközi variéte műsört állított össze. A műsoron szerepel például Astro, a komikus zsonglőr, aki a téli szezonban hosszú ideig a Fővárosi Orfeumban vendég szerepelt. Astro egyszerre megnevezteti a publikumát és csodálatba ejti. Harsogó kacagásra fakasztanak mindenkit az amerikai excentrikusok, a Malino csoport, akik egyuttal csodálatos akrobatamutatókat végeznek. Clouja a műsornak a Sisters Kelly kettős. A két gyönyörű angol leány óskót szeriöz dalokat énekel s angol táncokat mutat be. Három magyar komikus szerepel még a műsoron: Vass Ferenc, Bergmann és Radó Sándor. Bergmannról csak annyit, hogy egyike a legjobb groteszk-komikusoknak, Smith and Bella Jackson pár a legújabb néger-kuplékat mutatják be. Elsőrangú erősegei még a műsornak Henriette Denise német, Helle Ridgway angol, Róna Hilda magyar énekesnő s Arany Sári kabaréművésznő. A helyárok rendkívül mérsékelték.

* **Ábránd és valóság.** (Remek szerelmi dráma az Apollóban.) Ritkán sikerül a filmgyáraknak annyira kifogástalan s minden tekintetben kiválóan produkálni, mint amilyen az „Ábránd és valóság”. A dráma cselekménye a legizgalmasabb az élethez legközelebb fekvő témát: a mindenható szerelemet öleli föl. Tele van ez a kép bájos, szíveshöz szóló jelenetekkel. Csupa illúzió, csupa hangulat a vászonlap. A milő harmoniában áll a cselekménnyel s így a filmről csak a legjobbakat írhatjuk. Különösen ki kell emelnünk a szereplő színészek játékát. Edith, a nevelőleány személyesítője egy végtelenül kedves jelenség. Sok közvetlenséggel játsza meg a szerepét, amely pedig egyike a legnehezebb alakításoknak. Edgart, a fiatalabb fiú szenvedélyt s melegséget visz a játékába, Johannes pedig valósággal brillirozik. Hamarjába nem is tudjuk, hogy melyik jeles színészünkkel hasonlítsuk össze ezt a kiváló művészt. Minden egyes mozdulata természetes emberi vonás, a szenvedő embert el sem tudjuk képzelni, mint ahogy ő játsza. Magával ragadja a közönséget abban a jelenetben, amikor tetten éri a feleségét az öcsésével. Az Apolló színház közönsége nagy elragadtatással kísérte a remek képet, amely — mint a színház irodája jelenti — meg holtan, szerdán körül vetítésre. 177

* **Slágerképek az Urániában.** (Az Uránia műsorának sikere.) Nap nap után újabb és újabb meglepetésekkel szolgál az Uránia igazgatósága a publikumnak. Egész bátran állíthatjuk, hogy nemcsak a budapesti mozgófényképszínházakban, de még a híres berlini Kammerlichtspiele kben sincsen oly műsor, mint az Urániában. Az Északi sark felfedezése, mely szindus fantáziájával elkápráztatja a nézőt, Magyarországon először az Urániában került vetítésre, de a hatalmas kétfelvételű filmen kívül még négy slágerkép szerepel a műsoron. Érdemes kiemelni ezek közül a Féltekeny csacsi című pompás Pathé képet. Ismeretes, hogy a legjobb humoros képeket a párisi nagy Pathé cég szállítja szerte a világban, de ez a kép, melyet most ismert meg az aradi publikum, felülmulja valamennyit. Az ötletes Maxi játsza benne a főszerepet, ki egyik barátja ideáljának csavarja el a fejét. Barátja ezért különös módon boszulja meg magát. Egy csacsibórt húz magára, s mint csacsi addig üldözi Maxit, míg az írást ad, hogy a nőnek nem fog többet udvarolni. A kitűnő kép még csak holnap marad műsoron. 175

* **Új könyvek.** Bölsche: Szerlem az élők világában, Dumas Napóleon, Biró: Kunszállási emberek, Lázár: Bethulia, Barret: A towerhilli titok, Jászai: Nemzeti államok, Sombart: Die Juden, kaphatók Kerpel könyvkereskedésében.

Foglalás Urszinyi János birtokán.

(Az eltűnt ügyvéd anyjának panasza)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 30.

Ma délelőtt egy aradi ügyvéd közbejöttével foglalás történt Urszinyi János eltűnt békéscsabai ügyvéd édesanyjánál, az aradmegyei Medgyesegyházán. Urszinyi János tudvalevőleg több bűncselekmény elkövetése után elhagyta Békéscsabát és még legközelebbi hozzátartozói sem tudják: hol tartózkodik. A ma délutáni foglalás alkalmával zár alá helyezték az özvegy urinő ingatlanainak a természetét, amelynek egy része Urszinyi Jánosé. A foglalás egy 20.000 koronás váltó miatt történt. Ennek a váltóadósságnak figyelemre méltó története van.

Mint emlékeztetés, kora tavasszal a békéscsabai takarékpénztár egyesületet a betevők megrohanták és másfél millió korona betétet vettek ki. A megrohanásnak, mint utólag kiderült, az volt az oka, hogy Urszinyi Jánost, a pénzügyészt ügyészt elbocsátották állásából. Az is konstataható most, hogy az elbocsátás miért történt. Urszinyi János ugyanis Zsilinszky Mihály és Reöck Iván országgyűlési képviselők ingatlanait parcellázta és az eladásból befolyt összeggel nem számolt el, annak egy részét váltót adott. Amikor a takarékpénztár ezt megtudta, felszólította Urszinyit, hogy hagyja ott az állását, mert olyan ügyvédet, aki ügyfelei pénzével nem számol el, nem tarthatnak meg a takarékpénztár ügyészi állásában. Mivel Urszinyi a Reöck Ivánnak és Zsilinszky Mihálynak adott váltót nem rendezte, Reöck Iván Szegeden beperelte az okiratot és azt a törvényszék meg is ítélte. Az ítélet alapján történt ma a foglalás.

Urszinyi János édesanyja zokogva fogadta a hivatalukat teljesítő eljáró közveket, akinek elpanaszolta, milyen nagy kellemetlenségei vannak a fia miatt.

— Azt hiszem — mondotta az özvegy urinő — a fiam agya meghibbant, mert másképp nem tudom elképzelni, hogy ilyen dolgokat műveljen.

Arra a kérdésre, hogy hol van most Urszinyi János, az édesanya ezt felelte:

— Családunk egyik tagja sem tudja, hogy hova ment; azt hiszem, valami nagy szerencsét-

lenség történt vele, mert különben már életjelt adott volna magáról.

Zsilinszky Mihálynak és Reöck Ivánnak adott váltón kívül Urszinyi János édesanyja kezésként szerepel és így az ingatlanok reá eső részét is lefoglalták. Most megállapították, hogy az a békéscsabai urinő, akitől Urszinyi János közel 400.000 koronát csikart ki, 64 éves és ezt az öregedő urinőt a rossz ultra tért ügyvéd teljesen hatalmába kerítette.

A kit kétszer temettek el.

— Mi van az urnában? —

— Bécsi tudósítónktól. —

Bécs, július 30.

Az alább következő történet egy előkelő hölgyről szól, aki nem akarta, hogy a halála után eltemessék és mégis az lett a sorsa, hogy nemcsak elhamvasztották, hanem el is temették, — sőt kétszer temették el.

A szobanforgó hölgy Bécsben hunyt el. Végrendeletében meghagyta, hogy a tetemét hamvasztásuk el, mert a temetéstől irtózik. Rokonai mint jó katolikusok borzadtak a hamvasztásnak még a gondolatától is, másrészt az elhunytat sokkal jobban szerették, semhogy a végső akaratát ne teljesítették volna. Elhatározták tehát, hogy a holttestét elhamvasztják, de ennél a szomorú aktusnál, melyet az egyházuk eltiltott, nem lesznek jelen. A temetkező vállalatra bízták az elhamvasztást, mely a holttestet egy szolga kíséretében el is küldte Gothába a krametóriumba. A hamvasztás után a szolga hazautazott Bécsbe az urnával. Mivel meghagyták neki, hogy az urnára úgy vigyázzon, mint a szemefényére, a bádog dobozt a vonaton az ülés alá tette és minden percében utána nézett, hogy megvan-e?

Ez az aggódó figyelem természetesen föltűnést keltett, mindenki azt hitte, hogy a bádogdobozban valami nagyon értékes dolog van és szinte természetes az is, hogy mikor a szolgát elnyomta a buzdóság és elaludt, — valaki ellopta a bádogdobozt.

A szolga kétségbe volt esve, amikor észrevette, hogy az urnát ellopták. Nem mert megvallani, hogy mi történt, mert kétségtelen, hogy az állását veszítette volna. Elment tehát egy bádogshoz, csináltatott egy ugyanolyan dobozt, mint amilyen az urna volt, megtöltötte porral és homokkal, és a megboldogult hölgy földi maradványai gyanánt átadta a családnak.

A rokonok elérékenyülten vették át az urnát és miután a megboldogultnak végső akarata immár teljesedett, most a saját vallásos érzésüknek is eleget akartak tenni s az urnát annak rendje és módja szerint eltemették.

Pár hét múlva azonban egy német városkából megkeresés érkezett a bécsi rendőrséghez. Az átiratban az volt, hogy a város közelében találtak egy bádogdobozt, amely urnának bizonyult. A doboz belsejére föl volt jegyezve annak a hölgynek a neve és lakóhelye is, akinek hamvait az urnába tették. Ha tehát a bécsi rendőrség az átiratban közölt adatok helyességéről meggyőződik, az urnát készséggel megküldik.

A rendőrség megindította a nyomozást, s az adatokat helyeseknek találta. Az urnát Bécsbe vitették és kihallgatták a temetkező vállalat szolgáját, aki megvallotta, hogy felelmeben csalást követett el. A család erre exhumáltatta az első urnát, a melyben, mikor kinyitották, csakugyan homokot és port találtak. Erre azután az igazi urnát temették el. A szolgát pedig, aki nemcsak gondatlan volt és elvesztette az urnát, hanem még csalást is követett el, az állásából elcsapták.

Véres boszu egy pofonért.

— Testvérgyilkosság Zsebelyen. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Temesvár, július 30.

Zsebelyi Szattler Péter jómódu pékmester és kocsmáros ez év tavaszán meghalt. Özvegye, két fia és egy leánya maradtak, akik tovább vezették az üzletet. Szattler Ede, a fiatalabb fiu, durva viselkedésével sok bajt okozott családjának. Ővéit szidalmazta, kinezta, olykor bántalmazta is. Szattler Rezső, az idősebb testvér, aki a család fő lett, hiába szólt az öccsenek, ez nem engedelmességet. Két nap előtt az idősebb Rezső annyira indulatba jött öccse durva magatartása miatt, hogy arculütötte a legényt. Ede ezért véres boszút esküdtött bátyjának. Szövetkezett szolgáljukkal, a tizenhét éves Mánin Jovánnal és elhatározták, hogy Szattler Rezsőt meggyilkolják.

A gyilkosságot tegnap este egynegyed tíz órakor végre is hajtották. A háziak már lefeküdtek, Szattler Ede és a szolga a tornácra feküdtek és várták, amíg minden elcsendesedik. Egyszerre kinyílt a szobaajtó és a tornácra lépett, Szattler Rezső, az idősebb testvér, aki az udvarra ment megnézni, hogy a kapu be van-e zárva. Visszajövet öccse ágya előtt kellett elhaladni. Amint körülbelül öt lépésnyire volt az ágytól, Ede, revolvert rántott elő és azt bátyjára sütötte. A golyó talált, mert Rezső hangosan jajveszékelt nekiesett a korlátnak.

A zajra a szobából kiszaladt Szattler Franciska, a fiuk anyja és segítségért kiáltott. A gyilkos erre kiugrott az ágyból, még egy lövést tett bátyjára, majd anyja ellen fordult. Szitkozódva emelte a pisztolyt öreg édes anyjára, de a fegyver nem sült el, mert nem volt már benne töltény. Ezt látva nekiesett anyjának és a pisztoly fogójával agyba-föbe verte. Dühében rugta-ütötte őt, aki végre is kiszabadította magát és a szobába szaladva, magára zárta az ajtót. A vérszomjas ember erre újból bátyja ellen fordult, aki időközben a tornácra levánszorgott az udvarra és nekitámaszkodott a kerítésnek. Mánin, a cinkos szolga, aki az egész idő alatt a gyilkos oldalán volt, odanyújtott neki még egy pisztolyt és két élesre fent kést. A pisztolyt újból bátyjára sütötte, de a golyók ezuttal sem találtak. A késsel rontott most áldozatának és hat szurást ejtett bátyja nyakán és karján. Eszméletlenül rogyott össze Szattler Rezső és néhány percnél kinos vergődés után meghalt.

A gyilkosok erre futásnak eredtek. A kerítésen át elmenekültek Szattler Ede kedveséhez, Liffa Annához, ahol bekopogtattak. A fiatal gyilkos ugyanis viszonyt folytatott Liffa Jefta ottani parasztgazda leányával, aki elváltan élt férjétől és legutóbb Temesvárra költözött. Tegnap épen látogatóban volt szüleinél. Szattler Ede szeretője szüleinél lemosta kezéről a vért és azonnal elmondta az egész esetet részletesen.

Az öreg Liffa erre észrevétlenül elhagyta a szobát és a község házára sietett, ahol jelentést tett Küttel Árpád jegyzőnek, aki Gróza János bíróval azonnal a gyilkosság helyszínére sietett. Nagy embertömeg állott ekkor már a ház körül, mert a holtra ijedt anyja jajveszékelt kiáltott segítségért az ablakon keresztül. Egy éjjeli ór értesítette a gyilkosságról Király József csendőrszervezőt is, aki azután letartóztatta a gyilkos legényt és társát. Szuronyt szegezve hatoltak be Liffaék házába és a szobában ott találták mindkettőt. Szó nélkül türte a gyilkos a megvasalást és elkísérték bátyja holttestéhez, ahol beismerte, hogy ő volt a tettes.

A véres esetről, ma délelőtt értesítették a temesvári kir. ügyészséget, amely elrendelte az elhalt Szattler Rezső holttestének felboncolását. Fehér Antal központi vizsgálóbíró, Vaniss Dezső kir. ügyész és Szigeti Henrik dr. kir. törvényszéki orvos holnap délelőtt kiszállanak a helyszínére.

TANÜGY.

(—) Áthelyezés. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter áthelyezte Göndör Rezső lippai állami polgári iskolai r. tanítót jelenlegi minőségében a breznóbányai állami polgári iskolához.

(—) Az iskola vakokat nevel. Aradmegyében számos iskola van, ahol a gyermekek nagyrésze mint analfabéta lép ki az élet mezejére. De hát ezen nem is lehet csodálkozni. Egy tanteremben rendszerint száznál több gyermek kinlódik. Már pedig ennyi gyermekkel nem lehet eredményt elérni. De van Aradmegyében egy iskola, ahol nemcsak a gyermekek agyát, de még a szemét is tönkreteszik. A kurtakéri iskolának csak két ablaka van. Az alacsony ablakokon oly kevés világosság szűrődik a tanterembe, hogy ott még délben is félhomály uralkodik. A gyermekek nagy többsége a rossz világítás miatt szembajt kapott. A járási orvos energikus fellépése most talán mégis véget vet a kurtakéri vakságnak. Kettő helyett ezután négy ablaka lesz az iskolának.

Megtévesztés a képviselői becsületszóval.

— A törvényszék Nagyvárad volt követéről. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nagyvárad, július 30.

Öt évvel ezelőtt Lévai Zsigmond Nagyvárad egyik leggazdagabb polgára meghalt. Tekintélyes vagyonán mostoha gyermekei osztzkodtak. Hátrahagyott végrendeletében tett ugyan kisebb-nagyobb hagyományokat, de egyetlen oldalági unokaöccséről, Kun Jánosról, aki hugának volt a fia, egy szóval sem emlékezett meg. Temetése után a végrendeletet fölbontották s az örökösök maguk sem találták helyénvalónak, hogy Kun József, aki Hatvanban mint vasuti munkás tengődött, egy fillért sem kapott. Fölkérték Szokoly Tamás ügyvédet, aki akkor Nagyvárad városának függetlenségi képviselője volt, hogy keresse föl Hatvanban a vasuti munkást s ajánljon föl neki végkielégítés fejében tizenötezer koronát, de vegyen róla írást, hogy nagybátyjának végrendeletét nem fogja pörrel megtámadni.

Az ügyvéd elutazott Hatvanba s rávette a földhöz ragadt napszámost, hogy fogadja el a tizenötezer koronát, annál is inkább, mert érvényes végrendelet van, mely róla meg sem emlékezik. Különben is a hagyaték mindössze ötvenhatvan ezer koronára rug. A meggyőző rábeszélésre Kun János közjegyző előtt kiállította a kívánt nyilatkozatot s az általános örökösök átvették a hagyatékot. A vasuti munkás időközben megtudta, hogy ritul kijátszották, mert az a végrendelet, mellyel őt megtévesztették, széjjel van tépve s angol tapasszal összeragasztva, — tehát érvénytelen. Tudomására jutott, hogy nagybátyjának, Lévai Zsigmondnak hagyatéka több százezer korona, és nem annyi, mint amennyit az ügyvéd mondott, továbbá, hogy az örökség fő része őt illeti meg.

A dolog pörre került, melynek során a nagyváradai törvényszék Lévai Zsigmondnak 1907. évi február tizenötödikén kelt végrendeletét érvénytelennek mondotta ki és megállapította, hogy néhai Lévai Zsigmondnak hagyatékában a hátramaradt hitelessé kizárásával törvényes oldalági öröklésnek van helye. Így tehát Kun János az általános örökös, mert az örökhagyó széttepett régebbi végrendeletét érvényben levőnek maga sem tekintette.

A közbenjáró alperesi ügyvéd szerepléséről a törvényszék szó szerint így emlékezik meg:

Özvegy Madár Károlyné, Molnár Kálmán és Keleti László tanuk vallomásával az van bizonyítva, mikép Szokoly Tamás a királyi közjegyző előtt is azt állította, hogy Lévai végrendelete csak sérült állapotban találtatott, de ami a valóságnak nyilván nem felel meg. Szokoly az egyezkedés során azt is mondta, hogyha vele a fölperes egyezséget nem köt, egy fillért sem kap. Végre özvegy Madár Károlyné tanu bizonyítása szerint

Szokoly Tamás beszélte le a fölperest a Nagyváradra való utazásról s országgyűlési képviselői becsületszavára hivatkozva, a hagyatékot 50—60 ezer korona értékűnek állítva és egy csomó ezres bankjegyet lobogtatva és olvasgatva vette rá a fölperest, hogy vele a közjegyzőhöz menjen. A törvényszék mindezeknél fogva bebizonyítva látja, hogy a fölperes Szokoly Tamás által tévedésbe volt ejtve, úgy a hagyaték átlagára, mint a végrendelet érvényességére nézve.

A nagyvárad királyi tábla tegnap hozott ítéletével minden tekintetben jóváhagyta a törvényszék ítéletét s így azt is, hogy Kun Jánost illeti meg a hagyaték.

A vidám sip és a román zászló.

(Egy földbirtokos autokalandja Aradon.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 30.

Az egyetlen téma a meleg. Meleg és meleg. Azután slussz. Nincs tovább. Kimerül az ékesszólás. Nincs több téma. Meleg van. Nagyon meleg van.

Az ember csak úgy bámul maga elé. Minden tevékenysége abban merül ki, hogy türi a meleget. És akkor egyszerre csak végig gördül a kávéház előtt egy auto. Nagy, barna gépkocsi. Négyen ülnek benne. És elkezd dudálni. De nem valami közönséges módon. Nem! A magas cével kezdi és még magasabban végzi. Körülbelül olyan magasán, mint amilyen magasán repül a daru. És szépen szól. Nemcsak a daru, hanem az automobil sipja is. Elfújja a Lohengrin vezérmotívumát. Szép vékonyan. Vagy a Götterdemmerung szoprán-szólamát. Nagyon érdekes. És mulatságos. Mindenki nevet. Általános derűtség a bal- és a szélsőbaloldalon. Tudniillik a kávéház bal- és szélsőbaloldalon is. Notabene: a jobb és szélső jobb oldalon is. Az országgyűlési tudósítás ugymondaná, hogy hosszantartó és általános derűtség. Régebben homéri kacajnak mondották. Ma már nem. Ma már ez a kifejezés nem divatos. Aztán meg az emberek nem kacagnak már, csak derülnek. (Ja igaz: néha borulnak is. Tudniillik térdre. De ez nem is fontos.) Szóval a tényálladék; jön egy barna auto, amelyben négyen ülnek és szép vékony operaáriákat dudál, hogy az ember ebben a nagy melegben nevetessen valamin.

Operaáriákat az autoduda. Ez nagyon jó. Ugy énekel, mint Delli a színpadon, a sztréta-áriát. Mulatságos, sőt röhögtető. A rendőr is mulatott, de neki ez kevés volt. Ő az újságban olvasta, hogy neki ilyenkor közbe kell lépni. Ezért odament a szép nagy barna autohoz. Négyen ültek benne, de elől zászlók voltak. Kék-sárga-piros zászlók. Nem valami szépek, mert már több ízben megáztak. Aztán egy piros-fehérvörös zászló is. Tévedések elkerülése végett: ez sem volt szebb, a fenti alkalommal ez is megázott.

Tényként megállapítható, hogy a kék-sárga-piros zászló a történet cselekvényébe éppen most belépő rendőrré ugyanazon hatással volt, mintha a bika előtt ép a piros kilencest lobogtatják meg. Nem szimpatizált a színekkel, talán azért, mert a kék nagyon üti a sárgát. Felszólította tehát a négyeket, akik az autóban bent ültek, hogy vegyék le a zászlót. De azok rossz kis fiúk voltak és nem vették le. A jó istenke meg is büntette emiatt őket. A rendőrbácsi ugyanis bevitte a társaságot a rendőrségre (jobban mondva a társaság vitte be a rendőrt autójával) és ott az ügyeletes bácsi jegyzőkönyvecskét vett fel velük.

Az autóban ülő négyek közül az egyik fiucska elmesélte, hogy ők messziről-messziről, idegen országból gyűttek. Tul az óperenciás tengerről, nagy Romániából. Elmesélte az ügyeletes bácsinak, hogy őt Zana Sándornak hívják. Gyerekkorában jól viselte magát, hát most földbirtokos, Párisba akart menni, de a rendőrbácsi nem engedte. Mert hogy román zászló volt az auton. Pedig — azt mondta a földbirtokos — mikor a magyarok mentek versenyezve automobilon Ro-

mánián keresztül, akkor azok is nemzeti színű zászlót tüztek ki. És a román rendőrbácsi nem tartóztatta fel őket.

— Hát ezeket mondotta az ügyeletesnek, akinek a neve *Szechkovszky* Teofil. De az összehuzta a homlokát és rájuk szolt;

— Mordizom adta teremtette, hát ilyen rosszak vagytok: Majd hátra kötöm a sarkotokat!

És hátra is kötötte. Büntetésül, mert hogy olyan rosszak voltak, elvette tőlük a zászlókat. De még a sipot is. Azért, mert ilyen rossz gyerekeknek nem való olyan szép sip. És mert a sipnak nagyon magas a hangja. A jó aradiak fület esetleg bánthatja. Eddig volt, így volt, itt a vége, fuss el véle. A román nemzeti komitéhoz.

— Hát ezentul már nem lehet mulatni. Nincs zászló, de nincs sip se. Pedig olyan jó volt. De nem baj: a rendőség megkapja a nemzetiségi martirképző intézet diszoklevelét.

HIREK.

Meghalt a király orvosa.

— *Neusser Ede* tanár elhunyt. —

(*Bécsi tudósítónk telefonjelentése*)

Bécs, július 30.

Neusser Ede egyetemi tanár, ma délután negyed három órakor — mint bécsi tudósítónk jelenti — *Bissau am Steinfeldben* levő nyaralójában meghalt. A híres orvostanárt az utóbbi időben gyakran heves rosszullét fogta el. Tegnapi állapota már annyira javult, hogy a kezelő orvosa nem is látogatta meg. Ma délután háromnegyed kettőkor rohamosan rosszabbodott állapota, a család rögtön orvost hivatott a beteg mellé, mire azonban az a lakásba ért, már csak a halált állapíthatta meg.

Neusser dr. 1852-ben született, 1877-ben avatták orvosá a bécsi egyetemen, 1893-ban elfoglalta *Mahler* tanár örökét az egyetemen és a második számú egyetemi klinika igazgatója lett. Felesége *Mark Paula* operaénekesnő volt.

Az elhunyt orvos a legutóbbi időben, amikor a király gyengélkedett, az uralkodót is kezelte és ott volt *Lueger* betegágya mellett is. *Neusser* doktort veserák kínozta és már október óta betegeskedett.

Nevezetes szereplése volt *Neusser* tanárnak tavaly, amikor a király makacs gégehurutban szenvedett. A felséges ur *Gödöllön* pihent és erős roham lepte meg. Orvosa ajánlatára azonnal sürgönyileg hívták el *Neusser* professzort — titokban. Ugyanis a világ előtt titkolni akarták a király betegségét és *Neusser* éppen ezért észrevétel nélkül hagyta el az osztrák fővárost. A hivatalos lapok cáfolgatták is, mintha *Neusser* a királyhoz utazott volna. Annyi tény, hogy a tanár nem volt Bécsben, de amikor visszatért oda, az érdeklődő újságíróknak megtagadta a fölvilágosítást, hogy hol volt.

— Egy nagyon előkelő betegemnél — mondta s ebből minden titkolózása ellenére is megtudhatta mindenki, hogy a monarchia legelőkelőbb betegénél, a királynál volt *Neusser*.

— **Visszavont kitüntetés.** Bécsből jelentik: Az olasz király *Chlumetzky Lipót* lovagtól, az ismert osztrák publicistától, az urakháza tagjától a neki adományozott *Szent Mauricius rendjelet* visszavonta. A rendjel visszavonásának oka az, hogy *Chlumetzky* az utóbbi időben több cikkében hevesen támadta Olaszországot.

— **Törökország válsága.** *Konstantinápolyból* jelentik: A képviselőházban, mely a budgetet tárgyalta ma, nagyon feszült hangulat uralkodott. Amikor a nagyvezér a kamara épületébe lépett másfél század gyalogság helyezkedett el az épü-

let körül. A költségvetést elfogadta a képviselőház, amely a kormánynak 113 szóval 45 ellenében bizalmat szavazott. A kamarát néhány nap múlva még is feloszlatják, mert azt kívánják a hadsereg tisztjei és a lázadó albánok.

— **Elhunyt oroszán vadász.** *Székesfehérvárról* jelentik: *Fleischer Pál*, az ismert Afrika-utazó, aki részt vett az angol-bur háborúban is tegnap reggel Karlsbadban meghalt. *Fleischer*nek nemrégiben halála hírére keltették és azt írták róla, hogy egy orrszarvú felnyársalta. A hirből azonban nem volt semmi sem való. *Fleischer* néhány hónap előtt visszatért Magyarországra és hosszabb ideig *Székesfehérváron* lakó szüleinél tartózkodott. Ekkor már nagyon fáradtnak és betegnek látszott, mert az Afrikában szerzett sárgaláznak az utóbaja kínozta. Hogy betegségéből kigyógyuljon, Karlsbadba utazott, ahol tegnap annyira rosszul lett, hogy beszállították a kórházba, *Fleischer*t Budapestre szállítják és itt fogják eltemetni.

— **Házasság.** *Reicher Márkus* Temesvárról e hó 30-án házasságot kötött *Grimm Margittal* Aradon. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Uj gyorsáru raktár az aradi állomáson.** *Sztankovits Miklós* Máv. üzletvezető mielőtt nyugalomba vonult, utolsó munkájaként kieszközte a vasut igazgatóságánál, hogy az aradi kereskedők egy régi óhaját teljesítse és Aradon nagyszabású gyorsáru felvételi és kiadási raktárt építsen. Nyolcszázötven négyzetméternyi területen, a Nagyvárad-ut mellett a vasuti átjáró közelében emelkedik majd a hatalmas épület, melynek terveit az aradi üzletvezetőség már be is terjesztette a városi tanácshoz. A raktárhoz azonban az uttestből két méter szélességben telket kér a vasut és ezért ma a közlekedési bizottság helyszíni szemlét tartott és azt javasolja a tanácsnak, hogy a kért területet engedje át, illetve az uttest szűkítését engedélyezze.

— **Elpusztult milliók.** *Amsterdam-ból* jelentik: *Massanen és Lamen* terménykereskedő cég gabona raktára ma kigyulladt és az egész telep csakhamar lángokban állott. Hogy a tüzvész mily óriási pusztítást végzett, azt még nem tudták megállapítani. A raktárban öt és fél millió korona értékű gabona volt elhelyezve. A tüzkatasztrófa kitörésekor annyi gabonát öntöttek a raktár melletti Saar folyóba, hogy a hajók nem tudtak közlekedni. A cég sok hamburgi és brémai kereskedő céggel állott összeköttetésben, a melyek a katasztrófa következtében most nem tudnak kötelezettségeiknek eleget tenni.

— **Gyilkosságra felbujtó rendőrtiszt.** A newyorki gyilkosság botránya napról-napra újabb szenzációval szolgál. Egy mai newyorki távirat jelenti, hogy *Becker* rendőrhadnagyot, aki ellen egyre számosabb bizonyítékok merültek fel, tegnap az államügyész rendelete folytán letartóztatták. *Becker* ellen tudvalevőleg az a vád, hogy társtulajdonosa volt annak a hirhedt kártyabarlangnak, amelynek tulajdonosát, *Rosenthal* gaz rendőri asszisztenciával a *Bristol* hotel halljában agyonlőtték. A rendőség kétségtelen bizonyítékok alapján azt is megállapította, hogy *Becker* a gyilkosoknak a tett véghezvitele után 4000 dollár jutalmat adott és megígérte nekik a rendőség védelmét is. A rendőség a gyilkosok neveit tudja és már le is tartóztatta azokat.

— **Kardpárhaj.** Budapestről jelentik: A *Fodor-féle* vívóteremben sulyos feltételek mellett véres kardpárhaj folyt le tegnap délután. *Halász Gyula dr.* fővárosi ügyvéd és *Schwitzer Jenő* patyai földbirtokos állottak szemben egymással. Több heves összecsapás után *Schwitzer* a kezén és a mellén sulyosan megsebesült. *Halász Gyula dr.* sértetlen maradt.

— **Átadták a nagyvárad vasutat az aradi üzletvezetőségnek.** A nagyvárad forgalmi főnökséghez tartozó vonalak augusztus elsejétől kezdve tudvalevőleg az aradi és debreceni üzletvezetőség kezelése alá kerülnek. A bihari vonalat július 23-án vette át a debreceni üzletvezetőség, a többi vonalakat pedig tegnap adták át az aradi üzletvezetőség kiküldötteinek. A fontos aktusnál részt vettek az aradi üzletvezetőség részéről: *Pfeiffer Gyula* üzletvezető, *Gyulányi Rezső* főfelügyelő, pályafentartási főnök, *Boross Károly* felügyelő, a forgalmi osztály főnöke, *Kovács János* felügyelő, a vontatási osztály főnöke, *Bedeusz Károly* báró, a számvevőosztály főnöke és *Csáky István* főellenőr stb. A bizottság szemlét tartott a pályaudvaron, a vonalakon, a raktárokon, a fűtőházban, a nagyvárad v. velencei öszi és b. püspökii állomásokon. Ma a vonalakat járták be és estére társasvacsorára gyülekeztek össze a társaság tagjai a Püspökfürdőben.

— **Házavató ünnepély huszonhárom halottal.** *Lemberg-ből* jelentik: A Varsó közelében lévő *Chirerge* faluban ma sulyos szerencsétlenség történt, amelynek 23 ember esett áldozatul. Egy újonnan épített három emeletes ház felavató ünnepélyét tartotta a gazda és ez alkalommal hatvan munkást megvendéget. Az ünnep céljaira három emelet magasságban állványokat emeltek és a munkások azon foglaltak helyet. Az állványok óriási robajjal egyszerre csak összedültek és az összes munkásokat maguk alá temették. Tizenkilenc munkásnő és négy munkás azonnal meghalt és számosan megsebesültek.

— „**Uj Népház.**” Egerből jelentik: A heves-megyei Mezőtárkány községben nagy ünnepség volt vasárnap. Hevesmegye e mintaközségében ugyanis ekkor adták át rendeltetésének a földmívelésügyi minisztérium támogatásával létesült Népházat, melyben a községben létesült intézmények helyeztetnek el. A földmívelésügyi minisztérium részéről *Adler Rácz József* miniszteri tanácsos jelent meg az ünnepen. Beszédet mondott *Majzik Viktor*, a vármegye alispánja, s *Jászberényi Miklós* községi főjegyző. — Ugyanez alkalommal tüntették ki a főkáptalan munkában megöszült, 40 évig volt béresgazdáját is, akinek a minisztérium 100 koronát és elismerő oklevelet ajándékozott. Ezeket *Heringh Kálmán* főszolgabíró adta át a béresgazdának. A főkáptalan szintén 100 korona ajándékot és évi 400 korona kegydíjat juttat a hü béresgazdának. Az ünnepséget 50 terítékű lakoma fejezte be, amelyen a miniszteri tanácsos megleghangu tósztot mondott a káptalan munkásaira.

— **Boszuból eredő feljelentés ügyével** foglalkozott a napokban az aradi királyi ügyészség. *Dán Josif* aradmegyei Siklós községi dugszdag paraszt birtokos felesége július 28-án meghalt agyszélhűdés következtében. A nagy melegre való tekintettel a férj arra kérte az orvost, engedje meg, hogy a halottat 24 órán belül eltemethesse. Az orvos megadta a temetkezési engedélyt, amire különben a főszolgabíró engedélye is szükséges. Amikor *Dán Josif* szomszédja, *Kodreán Demeter* a temetkezési engedély kéréséről értesült, azonnal feljelentést tett a főszolgabírónál *Dán Josif* ellen és feljelentésében azt hangoztatta, hogy az asszony nem természetes halállal halt meg és kérte, hogy boncolják fel és mindaddig, amíg halálának körülményeit pontosan ki nem derítették, ne adja meg a temetési engedélyt. A főszolgabíró ezt a különös kérelmet heterjesztette az aradi királyi ügyészséghez. Amikor erről *Kodreán Demeter* értesült, úgy látszik, megijedt, mert táviratilag közölte az ügyészséggel, hogy ő nem akarja *Dán Josif*ot vádolni és nincs kifogása az ellen, hogy szomszédja feleségének a holttestét akármi-lyen gyorsan is eltemethessék. A királyi ügyészség erre táviratilag szintén megadta a temetési engedélyt és a maga részéről nem kívánta az ügy további nyomozását.

— **Eljegyzés.** *Botioc* Elek dr. világosi ügyvéd eljegyezte Radován Angyalkát Aradról. (Mindenkülön értesítés helyett.)

— **Elveszett.** Ma este a József főherceg ut, Damjanich- és Bercsényi utcákon a Vadász-kürtig terjedő utvonalon elveszett egy két méter hosszú matt aranylánc. A lánc tulajdonosnője kéri a megtalálót, hogy azt a József főherceg-ut 2. I. emeleten adja át, ahol illő jutalomban fog részélni.

— **Felrobbant gyár.** *Budapestről* jelentik: Ma reggel hét óra után pusztító robbanás romba döntötte a Soroksári-ut 95. szám alatt levő *Magyar Ásványolajgyár Rt.* gyártelepét. A paraffinfinomítóban történt a robbanás s rövid idő múlva nemcsak a raktár, hanem a szomszédos gőzkazánház is légokban állott. A tűz oly gyorsan harapódzott tovább, hogy mire a tűzoltók megérkeztek, valóságos tüztengerben állott az egész gyár. A sok paraffin, olaj és petroleum széjjelömlött és táplálékot nyújtott a terjedő tűznek. A katasztrófának egy halálos és egy súlyos sebesültje van. A kár kétszáz ezer korona. A tüzet csak este tudták elfojtani.

— **Könyörületet egy beteg iparosnak.** Szánalomra méltó és valamikor jó sorsban élt agastyánt ítélte el a minap az aradi rendőrbíró. *Nyíga* György 70 esztendő kőműves mestert 120 koronára, vagy hat napi elzárásra ítélte a rendőrbíró, mert az agastyán, hogy éhen ne kelljen halnia, Szabó Sándorral együtt felvállalta egy földszintes ház építését. Az öreg iparosnak, aki nagyon régen szerezte meg iparigazolványát, ugyilátszik ma már nincs joga építés felvállalására és ilyenformán kapott súlyos büntetést. A háziasszonya ma elpanaszolta szerkesztőségünkben, hogy jobb sorsra érdemes aradi iparos súlyos beteg fekszik. Nemhogy 120 koronát tudna megfizetni, hanem még a betevő falatját is csak rokonai támogatásával szerzi meg. A nyilvánosság előtt kér könyörületet a törvény szigorú öreitől, akik valóban nagy jótékonyt gyakorolnának, ha nem forsziroznák az agastyánnak fogházba vonulását, ahol csak súlyosbodnék betegsége.

— **Mindszenten nincs kolera!** A belügyminisztérium közegészségügyi osztályától azt az értesítést kaptuk, hogy Csongrádvármegye alispánjának jelentése szerint Mindszenten újabb kolera megbetegedés nem történt.

— **Nyolc óráig lógott a levegőben.** Párisból jelentik: *Van Göthen* bányamérnök huszonkét éves leánytestvérével és egy *Barbier* nevű gyárossal tegnap fölrándult a Dome-csoportban levő St. Rousse hegyesre. Visszajövet a rövidebb, de veszedelmesebb utat választották. A legveszedelmesebb ponton a leány elcsuszott s bizonyára lezuhant volna az óriás mélységbe, ha testvére *ruhájánál fogva* meg nem kapja. Így tartotta a leányt a levegőben, de minden igyekezett mellett sem tudta visszahuzni. *Barbier* a legközelebbi faluba szaladt segítségért. *Van Göthen* nyolc óra hosszáig tartotta a leányt a levegőben, amíg végre a mentők megérkeztek és mindkettőjüket veszedelmes helyzetükből kiszabadították. *Van Göthen* a nagy izgalomtól eszméletlen lett; a leányt kórházba szállították.

— **Az automobil halottja.** *Münchenből* jelentik: *Strobl* szállótulajdonos tegnap feleségével és több barátjával automobil-kirándulást tett Reggenbe. Utközben az automobil nekiment egy fának s az utasok kilódultak belőle. *Stroblné* azonnal meghalt. *Strobl* és a többi utas veszedelmesen megsérült.

— **Orvosi körökből.** *D. Graw* Viktor dr. egyetemes orvostudor, fogorvosi és műfogászati szakrendelőjét folyó évi május hó 1-től Deák Ferenc-utca 40. a. I. emelet gör. kat. új bérpalotába a Vasszállóval szemben helyezte át. Bejárat a Weitzer J.-utcából is.

— **A legmegbízhatóbbak a Messenger-boyok.** Telefon 816.

— **Nyári idény beáltával az összes női táskák, bőrárak, sportcikkék mélyen leszállított árban** lesznek eladva Hegedüs Gyula kefe, pipere, illatszert és bődíszmü kereskedésében Arad, Andrassy-tér 15. sz. 4485

— **Medgyaszay Vilma** a világhírű kábarett művésznő így ír a dr. Biró-féle Havasi-Gyopár krémről: Kedves Doktor Ur! Az Ön által készített „Havasi Gyopár Crém” a legkitünőbb arckrém! Mindenkinek ajánlhatom. Kitünő tisztelettel Medgyaszay Vilma. 5098

— **Szabó-féle** pármái ibolya szappan a legfinomabb mosdószappan azok közt, amiket eddig forgalomba hoztak. E szappan lágy habja az arcbőrt üdíti, tisztítja, finomítja. Nők és férfiak egyaránt kedvelik, mert többet ér, mint egy 2 koronás francia szappan. Egy drb. pármái ibolyaszappan 70 fillér. 3 drb. 2 kor. Kapható Aradon Vojtek és Weisz és Hanzu Nestor droguistáknál. E szappan egyedüli készítője Szabó Béla pipereszappangyáros Miskolcon. 4041

— **Francia és angol könyvek Kerpelnél.**

— **Confetti, serpentin, lampionok** és legújabb képeslapok Kerpel Izsónál kaphatók.

— **Figyelem!** Ha olajfestményét, fényképét izlésesen és olcsón óhajtja kereteztetni, kérem bizalommal *Freimann József speciális képkeretezőhöz* Arad, Weitzer János-utca 9. fordulni, mivel itt kizárólag képkeretezéssel foglalkoznak, s így legkényesebb igényeknek is megfelel. Dusan felszerelt képkeret raktár. Megyei, városi telefon 912. 3831

TÖRVÉNYKEZÉS

§ Fegyházra ítélte aradi tolvajbando. Veszedelmes tolvajbando garázdálkodott a múlt év vége felé Arad külvárosában. Egymásután fordult elő, hogy kisebb boltokból eltűntek különböző áruk, mézárós és szatócsüzleteket nyitottak fel az ismeretlen betörők. A rendőrség hosszas nyomozás után kiderítette, hogy a tolvajlásokat gáji cigányok követték el, egy tolvajbando, amelynek tagjai Poczok János, Poczok Sándor József, Kolompár Gaudi János és Ötvös Rozália voltak. Poczokék be is ismerték a bűnüket s így az ügyben a vizsgálatot hamarosan befejezték. A mai főtárgyaláson Ötvös Rozália kivételével, akit orgazdasággal vádoltak, valamennyien beismerték bűnüket s azzal védekeztek, hogy nem kaptak munkát s kénytelenek voltak lopni. A törvényszék a beismerő vallomások alapján Poczok Sándor Józsefet 10 rendbeli lopás és 6 rendbeli lopás kísérletében mint tettest, Poczok Jánost 4 rendbeli lopás büntettség kísérletében mint tettest, továbbá Kolompár Gaudi Jánost 7 rendbeli lopás büntettségben mint tettest és 4 rendbeli lopás kísérletében mint bűnszegédet bűnszegnek mondotta ki s ezért a büntetőnovella 49. szakasza 2. bekezdésének 3. pontja értelmében 3—3 évi fegyházra ítélte őket, a büntetésből azonban a vizsgálati fogsággal 6—6 hónapot kitöltöttnek vett. Az ítélet jogerős.

TARKASÁGOK.

(*Játékosok és kibicék.*) Szombaton történt a Lloydban. Szendrey igazgató és a Vajda Pista bácsi alsóztak. Leültek egyedül, de már 10 perc múlva egy-egy kibicük volt. Negyed óra múlva öt. Ujabb 10 perc: nyolc kibic. Aztán már tizenegy. Szorosan egymás mellett, áthatolhatatlan gyűrűt alkotva. Rémséges volt a meleg és még hozzá a kibicék folyton belebeszéltek a játékba. Mikor már körülbelül husz kibic nézte a játékot, Szendrey odaszólt törzskibicének:

— Ugyan, nem venné át a lapot egy kicsit? Mindjárt bejövök.

— Nagyon szívesen, kérem!

Szendrey ezzel eltűnt a szomszéd szobába. Az nj rádli első pártijánál Vajda dr. ugrott fel:

— Gyorsan vedd át a lapot egy pillanatra! — szólt és odaadva a lapot kibicének, sietve távozott.

A helyettesek izzadtak és játszottak. A kibicék izzadtak és belebeszéltek. Az egyik helyettes úgy háromnegyed óra múlva, mikor már galéria egészen szétizzadt, odaszólt a pincérnek:

— Hát tulajdonképen hová ment, vagy hol van Szendrey?

— Szendrey ur kérem? A szomszéd szobában alsózik a Vajda doktor ural!

(*A megszámlált órák.*) A Városi-kávéházban két kereskedő között a következő párbeszéd folyt le:

— Hallottad-e a legújabb szenzációt? A gazdag T.-t micsoda szerencsétlenség érte?

— Nem én.

— A szegény T. órái meg vannak számlálva.

— Beszélj már! Hisz tegnap még egészen egészséges volt. Mi történt vele?

— Leltározta az üzletét.

— No és?

— Megszámlálta az óráit... Husz éve, hogy órás.

Baromfivész elleni szer

TYUKIN

használata után nincs többé baromfivész! Inap alatt megszüntet mindenféle ragályos betegséget.

Sok számos elismerő levél bizonyítja, orvosi bizonyítványok igazolják e szer kitünőségét. Ahol ezen szert használják, ott baromfivész nincsen s hosszú időre veszmentesíti a baromflakat, tyuk, lud kacsákat és galambokat.

A szer jóságáért szavatol a készítő. Szabadalmazva. — Törvényileg védve.

Minden üveghez külön használati utasítás. Ára: Egy literes üveg 4 korona, fél liter 2 kor. 20 fill. Megrendelhető az eladásra feljogosított

Hánzu Nestor

Vörös Kereszt-drogeria 187

Arad, Weitzer J.-u. 2.

Használjuk míg a vész fel nem lépett. Rendeljük meg azonnal.

SPORT.

+ **Az A. A. K. új sporttelepe.** Mikor az ótmetető parkirozását a törvényhatóság elhatározta az A. A. K. sporttelepe részére telket kért a várostól a létesítendő parkban. A közgyűlés azt mondotta ki, hogy ad telket, ha az egyesület olyképen tudja elhelyezni új telepét, hogy a park jellegét ne érintse. Az egylet *Niemetz* Ferenc temesvári műkertésszel készített tervet és azokat ma nyújtotta be a tanácshoz azzal a kérelemmel, hogy most már az adományozás kérdésében döntsön és tegye lehetővé, esetleg szavatosság vállalásával, a sporttelepen a szükséges építkezéseket. A város szabályozó bizottság holnap tartandó ülésén foglalkozik a kérdéssel, melyet bizonyára azzal a meleg szeretettel karol fel, mint amelyet eddig is tanusított a sport művelését igen magas nivón gyakorló kiváló egyesülettel szemben.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Mezőtárkány. Szíves figyelmét köszönjük. A lap pontos küldése iránt a kiadóhivatal intézkedett s ezután aigha lesz panasz. Az *Egri Ujság* cserelapot kap tőlünk és az ön által említett cikkeket abból oldozza ki. Nem ő az egyetlen.

J. Simitunk rajta és közölhetővé tesszük.

E—r. Igen, mi is észrevettük.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

A termés Aradmegyében.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, július 30

Az aratás teljes befejezést nyert, sőt a kedvező időjárásból kifolyólag a cséplési munkálattal is előre haladtak. Az eddigi eredményből itelve a gabonafélék jó közepes termést ígérnek. Buzából holdanként 6—7 métermázsra, helyenként 8—9 is remélhető. Az árpát 7—8 métermázsra becsülik. A minőséget illetőleg szintén kielégítőnek mondható, amennyiben nagyon kevesen panaszkodnak szorult búzáról.

A kukorica az utóbbi esős napokban igen sokat javult. Az áldást hozó eső a tizenkettedik órában jött. Ha az időjárás továbbra is kedvező lesz, nagy holdanként 10—12 métermázsra szemes tengeri remélhető.

Sokkal elszomorítóbb képe van a szőlőhegynek. A tavaszi fagyok, a sok eső, peronoszpóra, lisztharmat és az ezeken kívül levő összes nyavalya mind meglátogatta a szőlőt. Termés becslésről szó sem lehet, mert az oly csekély, hogy örül az a gazda, aki a munkába fektetett pénzének felét kapja. A szőlősgazdák már nem is azt kérdeik, mennyi a szőlő, hanem van-e még levele a szőlőnek? A legutóbbi köd ismét nagyban elősegíti a peronoszpóra terjedését, azért az óvatos gazda újabb permetezéssel igyekszik legalább jövő évi termését biztosítani.

Ujaradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ujarad, július 30.

A megfelelő időjárás folytán a cséplési munkálatok serényen folynak. Az eredményről a hírek eltérők. A gabonauzlet irányzata ellanyhult.

Elkelt a mai piacon:

800 mm. 6- és új buza	22.—22.20
200 mm. tengeri	19.—19.20
200 mm. új-árpa	17.—
Rozs	17.00
Zab	20.00

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tévirati tudósítás.

Budapest, július 30

Készáru.

Amerika 1/2-el magasabb. Kínálat korlátozott, vétel-kezd. korlátozott, 20 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1912. októberi	11.54	11.43—11.46
Buza 1913. áprilisi	11.87	11.77—11.78
Rozs 1912. októberi	9.35	9.30—9.31
Tengeri 1912. aug.	8.90	8.87—8.88
Tengeri 1913. májusi	7.43	7.42—7.43
Zab 1912. októberi	9.46	9.44—9.45

Az árak 50 kilónként számítva.

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Július 30. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	—	108.20
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	87.45
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	—	76.75
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	—	87.75
Horváth-szlavon földteherm. kötvény	—	89.50
Magyar nyerevényorsjegy kölcsön	—	208.—
Tiszaszab. és eszgedi sorsjegy kölcsön	—	142.—
Osztrák járadék papírban	—	87.—
Osztrák járadék ezüstben	—	90.—
Osztrák járadék aranyban	—	113.—
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	87.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	158.—

Osztrák-magyar bankrészvény	—	20.90
Magyar hitelbank-részvény	—	854.75
Osztrák hitelintézeti részvény	—	654.75
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	717.—
20 frankos arany (Napoleonador)	—	19.09
Német birodalmi márka	—	117.67 ¹ / ₂
Londoni vista	—	24.10
Páris vista	—	96.45
10 márkás arany	—	28.54

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycarnokának hivatalos árjegyzése.

Tévirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1912. július 30.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	—	10.80	0.55
77	—	11.85	1.90
78	—	10.90	0.95
79	—	11.15	1.10

Buza (Temesvári keresk. áru):

76 kilogrammos	—	10.70	0.75
Rozs	—	9.25	9.30
Árpa	—	9.80	9.85
Zab	—	10.15	10.20
Tengeri	—	9.30	9.35

Kőbányai sertés piac.

Július 30

Július 29. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 154—156 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 162—164 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 170—172 fillérig.

Sertéslétszám: 1912. évi július hó 27. napján volt készlet 36404 drb. — 1912. július hó 28-án felhajtott 573 drb. — 1912. július 28-án elszállított 201 drb. — 1912. július 29. napjára maradt készletben 36776 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: élénk.

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

Modern szinpad a Központi-szálloda kerthelyiségében.

Holnap, csütörtökön este 9 órakor

megnyitó előadás nagy nemzetközi variete programmal.

Csak elsőrangú erők!

Kitűnő bohózatok.

APOLLO SZINHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi szinpadja

Ma szerdán, 1912. július 31-én:

1. Balletiskola. Nagy látványosság. — 2. Ábránd és valószínűség. Szenzációs dráma 3 felvonásban. — 3. Naukét imádja felesége. Vigjáték. — Vokurka csatába megy. Kacagató.

Az előadások kezdete délután 1/2 7 órától folytatódólagosan 11-ig tartanak. — Helyárak: Páholy, ülésenként 1 kor., zártszék 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. Műsort ingyen kapni a jegyszédőknél. — Saját zenekar. — Ruhatár. — Buffet.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Báró Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szerdán, 1912. július 31-én

1. A festői Katalonia. — 2. A kaszirmó és a költő. Humoros. 3. Vadruca vadászat. Természet után. — 4. A féltékeny számár. Kacagató. — 5. Az éjszaki sark meghódítása.

Előadások délután 1/2 7 órától kezdve esti 1/2 12 óráig. A hölgyek kéretnek a nézőtérnek kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

NYILTTÉR.*

Köszönetnyilvánítás.

Néhai

KARDOS KÁROLY

főművezető családjára ez uton mond köszönetet mindazoknak, kik a felejtetetlen halott temetésénél őszinte részvételük kifejezték.

4871

A Kardos család.

Egy 2 k zépiskolát végzett ügyes fiu nyomdász-tanulónak felvétetik.

Valódi angol Sandalok

Egyedüli lerakat. Gyári szabott árak.

20-24	K. 4.50
25-26	" 5.—
27-30	" 6.—
31-35	" 6.50
36-42	" 7.50
43-46	" 9.—

Kapható: 241-VI

Kutányi J. Arad,

Vörösmarty-utca 1. Telefon 835.

Uj menetrend

Az Aradról induló és ide érkező, valamint az Aradot érintő összes vonatok menetrendjét tartalmazó füzet kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 12 fillér.

"OLLA" bebizonyított legjobb higiénikus GUMMI-különlegesség Teljes jótállás. Mindenütt kapható. Árjegyzék ingyen.

OLLA-gummi-gyárától
Wiener 124
Friedrichstrasse 27

A kizárólagos kiváló minőségű OLLA-üblőcsuk az Olla-örökösök jelzik. Kivált minőségűek: 1908. sz. tulajdonságok: 1204. "superfinom" tulajdonságok: 8 koronára. Az "OLLA" több mint 2000 orvos által legmegbízhatóbbnak van ajánlva. 1907.

Kapható Aradon: Vojtek és Weiss, Török A. és Társa, Vojtek Kálmán, Ring Lajos és Hegedűs Gy. utcaánál.

Nyomtatványok

izléses és eszes kivitelben készülnek

Az Aradi nyomda r.-t. nyomdájában

Hölgyek

azonnali segítséget kaphatnak a tisztulási folyamat kimaradása esetén az én eddigi utólagos kezelésével. Naponta érkeznek önként küldött köszönőlevelek. Női orvosok állandóan rendelkeznek. Egy doboz tabella ára kor. 8-60 bérmontre, diákrét széküldés vánnehezőség nélkül. Kaesbach gyógyszerár Niewerle 160. (Box. Frankfurt J. Oder.) Kivánsra küld a Wiener Versand Stelle. Árjegyzék számos köszönőlevellel ingyen.

Legfájdalmasabb tyúkszemétől

is 3 nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle „ANAGALLIN” használata által. Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az „ANAGALLIN” szóra.

Ara használati utasítással együtt 70 fill.

Poloskák kiirtása a legsikeresebben és teljesen csak a „Phenolsav”-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a petéit is kiirtja.

Ara egy üvegnek 70 fillér.

Legjobb fekete Hajfestő a „MELOGEN”. Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni. **Ara 2 korona.**

Legjobb, legmegbízhatóbb

amerikai gummi óvszer
ma már csak egyedül a „NITER”
6 db. egy eredeti fémdobozban 2 kor.

Fenti szerek kaphatók az egyedüli készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszerártnak ARAD,
Andrássy-tér 22. sz.
a Magyarországi Királyságban.

Lehetetlen volt többé emésztennem.

Pellerin urnő 52 éves, családjától elválva élt, nagyon aggódott fia sorsáért, ki Madagaszkáron a katonaságnál szolgált.

Rövid idő múlva rá megbetegedett és ezen esetet a következőképen írja meg: Étvágyamat teljesen elvesztém, nem bírtam semmit sem megemészteni. A legcsekélyebb étel magamhoz vétele után gyomrom mintha felfújódott volna és ennél még rosszabb következmények álltak be. Vagy erős gyomorgörcsök fogtak, vagy pedig hányanom kellett. Miután gyomrommal már ennyire voltam bus komorságba estem és ez még segíte engem sajnálatra méltóbb állapotba hozni.

Akkor értesültem egyik barátomtól a Belloc-féle szén csodatételéről és rögtön meg is rendeltem.

Négy napi használat után már is kezdtem érezni jótékony hatását; ezután a pecsenyét a legnagyobb étvágygyal ettem és emésztésem semmi zavarral sem járt. Fogys helyett naponként hiztam, visszanyervén előbbi jókedvemet is. Tíz nap múlva újból a régivé lettem és ezen naptól kezdve a legjobb egészségnek örvendek, miért is bizodal-mam ezen gyógyszerhez határtalan.

Aláírott: Pellerin Mária, Argentan (Creuze) Franciaországban, 1896. február 3-án.

Pellerin urhölgy.

Valóban a Belloc-féle szénből elegendő minden étkezés után 2—3 kanálnyi bevenni, hogy pár nap alatt még a legelhanyagoltabb gyomor-fájdástól, mikor minden más gyógyszer sikertelen — megszabaduljon. A Belloc szén kellemesen hat a gyomorra, étvágyat gerjeszt, siettet az emésztést, megakadályozza a haszúrást; hibázhatatlan szer a felt gyomor és migraine ellen, mely rossz emésztés következménye, ugyszintén gyomorégés és fel-bőfőzés és minden egyéb gyomor- és bélbaj ellen.

Egy pohár tiszta vagy cukros vízben feloldandó és egyszerre vagy ha tetszik több kisebb nagyobb kortyokban beveendő.

A Belloc szénnek csak jótékony hatása lehet, ártani — senkinek sem árt, bármily adagban is lesz bevéve.

A Belloc-féle szénét próbálták utánozni, azonban sikertelenül.

Tévedés elkerülése végett vigyázzunk, hogy a palack a „Belloc” védjeggyel és a vegyműhely címével legyen ellátva.

Maison L. Frère 19, rue Jacob, Paris.

U. J. — Azon személyek, kik a szénport nem bírják megszokni tegyenek próbát Belloc-féle pasztillákkal.

Biztosan meggyógyul az, ki mikor gyomor-fájdalmi vannak, 2—3 pasztillát vess be! A pasztillák tiszta Belloc szénét tartalmaznak. Szájba véve és nyállal feloldva lenyelendők.

Kapható Aradon: Földes Kelemen, Hajós Árpád, Vojtek Kálmán, Rozonyay Mátyás gyógyszerészeknél és minden jó gyógyszerártnak. Nagyban Arad és vidékén: Vojtek és Welsznl.

Fogtechnikai fogsorok

mütermünket

a Forray-utcából Szabadság-
térre, a színház-épületbe
helyeztük át.

Szájpadlás nélküli

a régi sistemától eltérőleg nem kaucsukból, hanem egy legujab-ban feltalált anyagból készül-nek, amely teljesen szagtalan, iztelen, nem korhad és nem törik. Arany és platin munkákat a leg-mérsékeltebb áron készíünk med. Kurzer Bertalan és mártfai Vidor Ernő.

Nagymennyiségű

■ ■ maculatura ■ ■
jutányos áron eladó.

Hatóságilag engedélyezett végeladás.

UTOLSÓ NAP!

A raktáron levő összes áruk: Ruhakelmék, mosóárak, férfi fehérneműek, szőnyegek, stb. stb. félárban lesznek kiárusítva

SINGER SÁNDOR divatáruházában Arad,

József főherceg-ut 3-ik szám. (A Kosuth-szoborral szemben.)

Ezen rovatban minden szó egy-
eseri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József téri 22.
Kiadóhivatali telefon: 153. sz.
Szerkesztőség: 257. sz.

Az apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések postai útvánon küldendők — a szöveg ellen — avagy levélbélyegekben. Tudakosodásnál a hirdetés árának mindenkor költségekkel együtt megkezdésenként, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosításra szolgál a kiadóhivatal, és esetben, választásig csatlakozandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számíttatik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban előhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivanatra díjazásul megszerkeszt. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettük semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül címzettjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

HÁZASSÁG.

Gazdag brazíliai hölgy,

egyedül álló, fiatal gyermektelen özvegy, szép és derék, gyorsan házasságra lépne egészséges, jellemes emberrel, akár vagyontalannal is. Fides Berlin 18. 4784

LEVELEZÉS.

Napraforgónak

levél ment a régi címen. 4849

Női írók,

hajtók, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

OKTATÁS.

Izr. Hülternatus

Chorin Áron-u. 1. jövő tanévre bennlakókat és magántanulókat már felvesz. — Prospektussal készséggel szolgál. 8888

Kereskedelmi

szaktanfolyam és nyelviskola. Augusztus 1-én újabb tanfolyamok kezdődnek. Könyvvitel, gyorsírás, gépírás, magyar, német, francia és angol levelezés. Beiratkozni az egyes szakokra is lehet. Ziffer Sándor József főherceg-ut 7. I. em. 4645

INGATLAN.

Hona-utca 18. számú

ház jutányos áron eladó. 4808

Béla-tér közelében

Part utca 4. számú ház, nagy beltelekkel, eladó. 4879

Eladó új magánház

15 évig adómentes, modern felszerelésű 4 szobás lakás, fürdőszobával és kerttel. Cím a kiadóhivatalban. 1019

Tőkebefektetésre

ajánlom 10%-ot jövedelmező, 15 évig adómentes Ámos utcai (Máv. fűtőház mellett) bérházaim megvételét. Értekezhetni: Codilla építész irodájában. József főherceg-ut 19. szám alatt. 2741

Gyümölcsök

hernyók és mindenféle gyümölcs-pusztító rovarok ellen „Tabicotin Emulzio Vojtek” a legjobb. Egy kísérlet mindenkit meggyőz. Vojtek és Weisz, Arad. II-5251

ALKALMAZÁST KERES.

Nyugalmozott gátfelügyelő

irodaszolgái, őri, pénzbeszedői vagy ehhez hasonló állást keres. Varjassy József utca 9. sz. 4831

Raktárnoki,

magtárosi vagy irodába könyvelői állást keresek azonnali belépésre. Cím e lap kiadóhivatalában. 4847

ÜZLETEK.

Egy jóforgalmu szatőcsüzet azonnal eladó. Cím a kiadóban. 4850

Jömenetelő

régi fűszerüzlet italmérésrel, más vállalkozás miatt, azonnal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 4729

KIADÓ LAKÁS.

Kiadó

Rákóczi utca 25. sz. a. egy teljesen modern lakás. Bővebbet a ház mesternél. 4788

Földszintes, tiszta, 2 utcai szoba, fürdőszobával, konyha, élekkamara és ugyanott I. em. 2 szoba, konyha, élekkamara, szeptember 1-én átadó. Munkácsy Mihály-utca 3., ajtó 4. 4846

Csinosan butorozott

különbejáratos szoba, hölgynek vagy házaspárnak, azonnal kiadó. Háltér 7. sz. 4872

Erzsébet-körút 20., I. em., kiadó egy szép 2 ablakos szoba, ellátással, vagy anélkül. 4874

November

hó 1-ére kiadó 4 vagy 6 szobás utcai lakás. Batthyány-utca 80. II. em., a. 8. 4842

Irodának vagy varrodának alkalmas 2 utcai, világos, földszintes különbejáratos szoba, előszobával, azonnal kiadó. Simonyi-utca 6. 4841

Két

szoba, konyha azonnal kiadó. Darányi-utca 4. 4848

2 szobás utcai lakás

augusztus 1-től kiadó Aradykéz-utca 20. szám. 4843

Az Andrássy-téren

az első emeleten takarékpénztárnak, vagy más intézetnek — esetleg divatszalonnak — alkalmas utcai lakás kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

ALKALMAZÁST NYER.

Magyar-német levelező, ki gyors és gépirást tud, nagyobb vállalathoz kerestetik. Ajánlatok „Vállalat” jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 4832

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Valódi angol golyvások

több színben és Foxterrier kutyák 5 hetesek eladók A. F. Arad, Arok utca 4. sz. alatt. 4758

Likőraromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likőrök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

Benzin locomobil

12 HP. teljesen jó karban, jótállás mellett jutányos áron és kedvező feltételek mellett, azonnal eladó. Bővebb felvilágosítást nyújt Vostinar Istvánné cég Világos. 4351

Új asztalos üzlet.

Csatlós Lajos

műbutor asztalos
Arad, Urbán Iván- és Demeter-utca sarok.

Elvállal megrendelésre teljes lakberendezéseket, u. m.: háló-, ebédlő-, szalon-, ugyszintén irodai berendezéseket modern, stilszerű kivitelben.

Tervek és költségvetéseket ugy helyben, mint vidékre díjmentesen eszközölk. 3677

A n. é. közönség szíves bizalmát kéri, kitünő tisztelettel

Csatlós Lajos,
műasztalos.

Két, a fűszerszak-
mában jártas, fiatal

segéd

ki a román nyelvben
jártas, alkalmazást
talál azonnali be-
lépésre 4849

Huszarek Ágoston
fűszerkereskedésében Lippán.

KÜLÖNFÉLE.

Izletes, jó házi koszt
urí emberek és egyes családoknak
Magyar-utca 26. 4880

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz
baromfi féreg porától. II-5251

Taxameteres

Bér-autók

Telefonszám
816

2881
Szolgálat: reggel fél 6 órától 6 óráig 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

2111

Zálogház-

ból arany, ezüst és ékszerek

Farkas Streicher J. cégnél

Arad, Tököly-ter i. sz. 521

Férges baromfi ólak

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-féregpusztító szerrel. Siker garantálva. II-5251

Jó egészségének

fenntartására használjon mindenki

Kárpáti-téle

epehajtót,

mely a legkitünőbb fájdalom nélkül gyorsított házi szer. Ise édes, hatása gyors és biztos. 1 üveg utasításal 40 fillér. 12 üveg franco K 480. Kapható kizárólag a készítőnél

KÁRPATI JÁNOS

gyógyszerártervező 4575
ARAD, BOROS BÉNI-TÉR.

Barthl János

épület- és műlakatos
Arad, Rákóczi-u. 9.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat, úgymint:

épület-vasalásokat, vaskerítéseket, sirrácsokat, takaréktűzhelyeket, mindennemű javítást

pontos kivitelben és jutányos áron. — Költségvetéseket ugy helyben, mint vidéken díjmentesen.

— Jó házból való fin tanulói felvételt —
A nagyérdemű közönség becses pártfogását kéri, kiváló tisztelettel

Barthl János.